

Z OBSAHU	Těšte, těšte můj národ. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Svatý Maxmilián Kolbe	05
	Mons. Chaput: Sex, rodina a svoboda Církve	09
	Příloha: Dopis čtyř kardinálů papeži	I-IV

TRADICE OTCŮ

Z výkladů svatého biskupa Augustina na žalmy (354–430)

Křičel jsem, protože sténalo mé srdce. To je skryté sténání, které člověk neslyší. (...) Samo tvoje toužení je tvou modlitbou; a je-li toužení stálé, je stálá i modlitba. Apoštol totiž nemluví nadarmo o těch, kdo se modlí bez přestání. Znamená to, že musíme bez přestání klečet, vrhat se na zem nebo pozvedat ruce, když říká: *Bez přestání se modlete?* Tvrdíme-li, že se modlíme takhle, pak si myslím, že to bez ustání dělat nemůžeme.

Je však jiná, vnitřní, neustálá modlitba, a to je toužení. Ať děláš cokoli jiného, toužíš-li po onom svátečním klidu, neustáváš se modlit. Nechceš-li ustát v modlení, nepřestávej toužit.

Tvé stálé toužení je tvým stálým hlasem. Přestaneš-li milovat, zmlkneš. Kteří lidé zmlkli? Ti, o nichž bylo řečeno: *Protože se značně rozmohla nepravost, ochladne u mnoha lidí láska.*

Chlad lásky je mlčením srdce; planoucí láska je voláním srdce. Miluješ-li stále, stále voláš; voláš-li stále, stále toužíš; toužíš-li, máš na zřeteli pokoj.

Ty víš o každé mé touze. A co když ví o touze, nikoli však o sténání? Jak by to bylo možné, když sténání je vlastním hlasem touhy?

Proto následuje: *Mé sténání ti není skryté. Tobě není skryté, je však skryté před mnohými lidmi. Vidíme někdy, že pokorný služebník Boží říká: Mé sténání ti není skryté. Ale někdy také vidíme, že se služebník Boží usmívá; znamená to snad, že toužení srdce zhytnulo? Ne, jestliže v srdci trvá touha, trvá i sténání. Neproniká vždy k sluchu lidí, avšak nikdy se nevzdálí od sluchu Božího.*

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Proste, a dostanete

Milí přátelé, kteří jste byli pozváni k účasti na Kristově utrpení, prožíváme to krásné období adventu, kdy se připravujeme na příchod, narození našeho Pána Ježíše Krista. Je faktem, že kolem Vás je shon a napětí, protože se přece musí tolik věcí zařídit, tolik věcí ještě koupit. Ano, naše společnost je velmi rozháraná. Vidíte, a toho Vy jste většinou ušetřeni. Víím, rádi byste pomohli Vaším blízkým, ale někdy se musí konstatovat, že fyzicky to nejde. Ale je spousta dalších možností, jak té naší rozhárané společnosti pomoci. Máte jednu velkou výhodu oproti výkonným lidem: máte čas! Ano, někdy je tento dar naplněn bolestí vaší nemoci, ale v zásadě i v bolestech

přece může člověk vzít do ruky růženec a modlit se za ty, kteří na modlitbu nemají čas. Chci Vás touto cestou poprosit, abyste tento nabídnutý čas netrávili jen koukáním na bezduché televizní seriály, ale obrátili se právě na Pána prostřednictvím třeba Panny Marie nebo některého jiného svatého a modlili se také za naši diecézi. A moc prosím o modlitbu za nová kněžská a duchovní povolání. Modlitba spojená s přijetím i utrpením, tedy s jistou obětí přináší své plody.

Vzpomínám, když jsem byl v uplynulé zimě v nemocnici, dělali mně jistý zákrok, který vůbec nebyl příjemný. V té chvíli mě napadlo, že se to dá obětovat

Dokončení na str. 2

Giotto di Bondone: Narození Páně (cca 1313)
Foto: Wikimedia Commons

Vánoční přání papeže Františka

Letošní vánoční přání papeže Františka zobrazuje fresku Kristova narození vytvořenou v dolní bazilice svatého Františka v Assisi (cca 1313). Jejím autorem je malíř Giotto di Bondone. Na zadní straně přání jsou slova z 9. kapitoly proroka Izaiáše: „Syn nám byl dán... Kníže pokoje“ (Iz 9,5).

„Bergoglio se díval směrem k Assisi, protože svatý František byl ten, kdo vymyslel jesličky,“ vysvětluje P. Enzo Fortunato. „V oné noci roku 1223 chtěl světec vidět tělesnými očima nepohodlí, v němž se dítě narozené v Betlémě nacházelo, když mu chybělo to nejnmutnější, co potřebuje novorozenec. Chtělo se tak narodit v srdci každého člověka.“ Řeholník tak připomíná hlavní úmysl, který měl při ztvárnění jesliček světec z Assisi: vidět Ježíšovu chudobu. Dvě děti, které se na fresce nacházejí, zobrazují podle P. Fortunata božskou a lidskou přirozenost Ježíše Krista. Božský aspekt události je znázorňován „hlubokou, jasnou a především královskou“ modrou barvou, která v bazilice přitáhne pozornost každého, poutníka i turistu.

Jak píše P. Fortunato, papež František vyzdvihuje letošním přáním tři gesta, jež může uskutečnit každý: „Jsou to gesta dvou žen, které pomáhají při porodu a na fresce se nacházejí vedle dítěte: objímají, zavazují do plének a podpírají. První, objímat, hovoří obrazně o člověku: Jedná se o to, nepokládat druhého za někoho cizího, nýbrž za ‚kousek‘ lidství, k němuž patří. Obvazovat: gesto, jež připomíná nutnost tišit utrpení druhých; utrpení hladu, neboť člověk je povolán ‚kojit‘; utrpení zimy, jelikož je nucen opustit rodný domov. Podpírat křehkost těla.“ „Právě zde jsme povoláni vnímat – skrze svá gesta – Boha s námi. Takové jsou Vánoce,“ dodává řeholník.

V závěru P. Fortunato připomíná také místa, která souvisejí s Ježíšovým narozením: jeskyně a pole pastýřů. „Dva symboly každodenního nedostatku. Toto jsou periferie, které chce papež znázornit, aby si člověk uvědomil Boží přítomnost skrze jednoduchá gesta každodenního života,“ uzavírá P. Fortunato.

Církev.cz

Dokončení ze str. 1

za nová povolání. A tak jsem to Pánu takto pověděl. Ten zákrok dělali dopoledne, do večera došla do kanceláře první přihláška do semináře. Musel jsem konstatovat, že Pán opravdu plní to, co slíbil: prostě, a bude vám dáno. A tak se člověk učí přijímat i věci ne zrovna příjemné. A tím, že přijmu třeba i nemoc a umím říci „bud vůle Tvá“, přichází do mého života ten pravý Boží pokoj a mír. A pak se najednou i v bolestech umím usmívat a třeba svým bližním, kteří se o mně starají, projevovat vděčnost. Letošní Půlnoční bude vysílána z naší obnovené katedrály. Pokud se budete dívat, chci Vám jen říci, že tato mše svatá bude především za Vás, kteří dokážete vytvářet svým utrpením úžasné hodnoty. Přijměte moje poděkování. Žehnám Vám všem a chci Vám být skrze modlitbu velmi blízko.

*Mons. František V. Lobkowicz
biskup ostravsko-opavský
Převzato z Dopisu nemocným
<http://www.doo.cz>*

Toto vydání RC Monitoru je pro letošní ročník poslední. Nové číslo ročníku 2017 očekávejte, vážení čtenáři, v druhém lednovém týdnu, s datem vydání k 15. 1. V prvním čísle nového roku najdete také potvrzení Vašich darů za rok 2016. Za Vaši podporu, přízeň a především modlitby i věrnou čtenářskou důvěru Vám ze srdce děkujeme!

Redakce

Poslanci ve Francii pro kriminalizaci webů pro pomoc ženám v tísní!

Francouzské Národní shromáždění schválilo plán na zákaz webů informujících o potratech, jež se údajně „maskují jako neutrální, oficiální služba s telefonickou linkou pomoci, ale podporují protipotratovou propagandu a naléhají na ženy, aby neukončovaly těhotenství.“ Tedy na zákaz účinné pomoci ženám, které ji potřebují v souvislosti s nečekaným těhotenstvím. Pomoc ženám se má trestat dvěma roky vězení a pokutou 30 000 eur. Tato záležitost vyvolala kontroverze. Pravicová opozice v parlamentu se postavila pevně proti návrhu zákona, označila jej za nebezpečí pro demokracii a slíbila, že udělá vše pro jeho zablokování. Mons. Georges Pontier, arcibiskup z Marseille a předseda francouzské biskupské konference, varoval prezidenta Hollande, že tyto plány představují hrozbu pro svobodu projevu a „svobodu svědomí“ a jsou „velmi vážným útokem na principy demokracie“. Další biskup řekl, že se vláda snaží působit jako „ideová policie“.

The Guardian

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Západní média představují občanskou válku v Sýrii jednostranně

Západní média informují o občanské válce v Sýrii jednostranně, uvedl syrský lékař Jany Haddad (Aleppo) při přednášce v Korntalu u Stuttgartu. Podle něj je syrský prezident Bašár al Asad představován jako vrah, rebelové jako oběti. Asad se ale zastal křesťanů a s pomocí Ruska bojuje proti islámským povstaleckým skupinám. Tito bojovníci až z 80 procent pocházejí ze zemí, jako je Anglie, Francie, Kanada, Čečensko, Tunisko a Afghánistán. Jen z Belgie jich přišlo 500. Haddad obvinil zmíněné země, že tyto bojovníky nepřijímají zpět poté, co je Assadovi vojáci zajali. Stěžoval si též, že rebelové zabývají potraviny, které vláda poslala do sužovaného východního Aleppa. Trpícímu obyvatelstvu je pak prodávají za padesátinásobné ceny.

Stále znovu jsou páchána zvěrstva ze strany povstalců, kdy ukřižovávají křesťany, kteří odmítli přestoupit k islámu. Aleppo se stalo „městem smrti“. Před válkou žilo ve městě a nejbližším okolí asi šest milionů lidí, zatímco dnes už jenom 1,8 milionu. Nemocnice už sotva fungují a je tam jen několik lékařů. Tři miliony syrských dětí nemohou chodit do školy, protože je zničili povstalci, obsadili uprchlíci nebo pro nedostatek dopravních prostředků. Občanská válka má zatím asi 500 000 obětí, 12,1 milionu Syřanů žije jako uprchlíci ve vlastní zemi, 7,5 milionu uprchlo do zahraničí.

Před válkou žilo v Aleppu 400 000 křesťanů, dnes pouhých 40 000. Haddad, který je rovněž pastorem baptistického sboru, informoval o tom, jak si křesťané vzájemně pomáhají nehledě na církevní příslušnost: „Církev žije navzdory občanské válce.“ Křesťané podporují traumatizované děti, vdovy a sirotky. Křesťanský výbor pomoci nechal vyhloubit 37 studní u škol, kostelů a sborů. Asi 5 000 rodin kromě toho dostává každý měsíc balíčky s potravinami. Na klinice svatého Lukáše pracuje bezplatně asi 30 specialistů. Haddad vyzval posluchače přednášky, aby se modlili za pronásledované křesťany: „Budte přímluvci před Bohem! Zastávejte se pronásledovaných křesťanů u vašich politiků! Pozvedněte svůj hlas za ty, které nikdo neslyší!“

Kathnet

Kardinál Koch: hlavním problémem ekumenismu je absence společného cíle

Hlavním problémem ekumenismu je skutečnost, že už nemáme společný cíl. A za této situace nelze učinit další krok – řekl v rozhovoru pro deník *La Croix* kardinál Kurt Koch, předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů. Pro překonání tohoto problému navrhl luteránům přípravu společné deklarace o Církvi, eucharistii a duchovní službě.

Kardinál Koch rovněž poznamenal, že rozumí katolíkům, kteří kritizují oslavy 500. výročí reformace, a zopakoval, že je sám považuje nikoli za oslavy, nýbrž za připomínku. Vděčnost za 50 let intenzivního dialogu s luterány je na místě, ale je potřeba také činit pokání za to, co nás rozdělilo. „Reformace nepřinesla obnovu Církve, jakou chtěl Luther, ale rozdělení a strašlivé konfesní konflikty, zejména třicetiletou válku,“ zdůrazňuje šéf vatikánského úřadu pro ekumenismus.

Právě končící rok hodnotí kardinál Koch po ekumenické stránce velmi pozitivně. Kromě setkání papeže s moskevským patriarchou a ekumenických slavností v Lundu přinesl také společnou návštěvu papeže, konstantinopolského patriarchy a athénské arcibiskupa na Lesbu, všeravoslavný sněm na Krétě, apoštolskou cestu do Arménie a Gruzie či podpis společného katolicko-pravoslavného teologického dokumentu po devíti letech stagnace. Kardinál Koch nicméně podotýká, že mezi pravoslavnými narůstají výhrady proti ekumenismu, byť mnoho pravoslavných biskupů, včetně patriarchů Bartoloměje a Cyrila, je ekumenismu příznivě nakloněno. Nicméně jejich opatrnost a obavy z rozdělení je třeba chápat, říká kardinál Koch.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

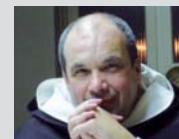
V sobotu 10. prosince byl Den lidských práv. Slaví se na památku přijetí Všeobecné deklarace lidských práv v roce 1948. Člověk je obdařen rozumem a svobodnou vůlí. To mu dává zvláštní důstojnost, která dalekosáhle přesahuje ostatní živočišnou říši. A tak jen člověk může být subjektem práv. Lidská práva nazýváme též přirozenými právy, neboť mají základ v neměnné lidské přirozenosti.

Časově i logicky prvním přirozeným právem člověka je právo na život. Bez zaručení tohoto práva pozbývají další lidská práva smysl. Kdyby nebylo zaručeno právo na život, mohl by se každý vyhnout plnění jiných lidských práv tím, že by jejich nositele zabil. Žel Bohu, právo na život, dříve samozřejmě zajištěné ve všech normálních státech všem lidem, bylo zhruba před necelými sto lety omezeno a tím pošlapáno. Přestalo být zaručováno lidem před narozením. Začal to Lenin v sovětském Rusku (1920), pak se přidávaly další sovětské republiky, pak ostatní země komunistického bloku a nakonec to převzal téměř bez výjimky celý Západ.

Náš český stát se k této smrtící kultuře přidal roku 1957. Přijetím potratového zákona a vydáním příslušných prováděcích vyhlášek se stal organizátorem zabíjení těch nejmenších, kteří jsou nevinní a bezbranní. Za dobu necelých šedesáti let tak bylo u nás legálně zabito více jak 3 000 000 lidí. A tato doba nebe volající nespravedlnost pokračuje. Sice v menší míře, ale pořád je to více jak 60 zabitých denně. Jde o skutečnou genocidu vlastního obyvatelstva v závislosti na dosaženém věku a na případném zdravotním postižení.

Právo na život by mělo být opět zajištěno pro všechny. Člověk by měl být chráněn před nespravedlivými útoky v rozpětí celého života, tj. od početí do přirozené smrti. Je to hlavní věc, o kterou by měl český stát usilovat, jak osvětou, tak postupnými legislativními kroky. Dokud se na tom nezačne seriózně pracovat, jsou ostatní řeči o lidských právech velkým pokrytectvím.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy*

„TĚŠTE, TĚŠTE MŮJ NÁROD“

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Začínáme dnes novou sérii katechezí o křesťanské naději. Je velice důležitá, protože naděje neklame. Optimismus klame, naděje nikoli! Velice ji potřebujeme v nynějších časech, které vypadají temně a nezřídka v nich bloudíme tváří v tvář špatnosti a násilí, jež nás obklopují, tváří v tvář utrpení tolika našich bratří. Naději potřebujeme. Cítíme se ztraceni a také trochu sklíčení, protože pocítujeme bezmoc a máme dojem, jako by tato temnota nikdy neměla skončit.

Nedopustme, aby nás naděje opustila, vždyť s námi jde milující Bůh. „Doufám, protože se mnou je Bůh“ – toto si můžeme všichni říkat. Každý z nás může říci: „Doufám, mám naději, protože Bůh je se mnou.“ Jde a vede mne za ruku. Bůh nás nenechává samotné. Pán Ježíš přemohl zlo a otevřel nám cestu života.

Zejména v této adventní době, která je dobou čekání, během níž se opět připravujeme na přijetí útěšného tajemství Vtělení a světla Narození Páně, je tedy důležité uvažovat o naději. Učme se od Pána, co znamená mít naději, doufat.

Slyšme proto slova Písma svatého, počínaje prorokem Izaiášem, velkým prorokem adventu a velkým poslem naděje.

Nedopustme, aby nás opustila naděje, vždyť s námi jde milující Bůh. Stal se pro nás Dítětem, přemohl zlo a vede nás cestou života.

Připravit stezku Pánu

Ve druhé části své knihy se Izaiáš obrací k lidu útěšnou zvěstí: „Těšte, těšte můj národ – praví váš Bůh. Mluvte k srdci Jeruzaléma, volejte k němu, neboť je skončena jeho špatnost [...] Hlas volá: „Na poušti připravte Hospodinovi cestu, v pustině urovnejte stezky našemu Bohu! Každé údolí ať se zvýší a každá hora a pahorek ať se sníží! Co je křivé, ať se napřímí, co je drsné, ať se narovná: Hospodinova velebnost se zjeví a každé tělo společně uzří, že mluvila Hospodinova ústa“ (Iz 40,1–2.3–5).

Bůh Otec těší tím, že vzbuzuje těšitele, od kterých žádá, aby povzbuzovali jeho lid, jeho děti zvěstí, že soužení se skončilo, bolest přestala a hřích byl odpuštěn. A tím se soužené a zděšené srdce hojí. Prorok tedy žádá, aby se připravila stezka Pánu otevřením se jeho darům a spáse.

Cesta pouští

Útěcha lidu začíná možností jít Boží cestou, novou, urovanou a schůdnou cestou, kterou třeba přichystat na poušti, aby bylo možno ji přejít a vrátit se do vlasti. Prorok se totiž obrací k lidu, který prožívá tragédii babylonského vyhnanství a nyní slyší, že se bude moci vrátit do svojí země pohodlnou a širokou cestou bez údolí a hor, které by ji činily obtížnou, cestou urovanou na poušti. Připravit onu cestu tedy znamená připravit cestu spásy a osvobození od každé překážky a nesnáze.

Vyhnanství bylo v dějinách Izraele dramatickým momentem, kdy lid přišel o všechno. Ztratil vlast, svobodu, důstojnost a také důvěru v Boha. Cítil se opuštěn a bez naděje. Prorok však přichází s výzvou, která znovu otevírá srdce víře. Poušť je místem, ve kterém je těžké žít, ale právě tudy je nyní možné se vrátit nejenom do vlasti, nýbrž k Bohu, vrátit se k naději a úsměvu. Když se ocitneme v temnotě a nesnázích, nedostává se nám úsměv. Právě naděje nás však učí úsměvu, abychom našli cestu, která vede k Bohu. Jednou z prvních věcí, která postihne lidi, kteří se vzdálí od Boha, je ztráta úsměvu. Možná jsou schopní vybuchovat smíchem, jedna salva střídá druhou, ale chybí jim úsměv! Tento úsměv dává pouze naděje. Je to úsměv doufající v setkání s Bohem.

Maličci, kteří umí doufat

Život je často pouští, je obtížné kráčet životem, ale svěříme-li se Bohu, může se stát krásným a širokým jako dálnice. Postačí neztráct nikdy naději, postačí

věřit dále, vždy a všemu navzdory. Když se ocitneme před dítětem a můžeme mít i spoustu problémů a těžkostí, vynoří se z našeho nitra úsměv, protože stojíme před nadějí: dítě je naděje! Takto se musíme v životě umět dívat na cestu naděje, která nás vede k setkání s Bohem, s Bohem, který se pro nás stal Dítětem. A dává nám úsměv, dává nám všechno!

Právě tato Izaiášova slova později použije Jan Křtitel ve svém kázání, kterým vybízí k obrácení. Říkal: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu“ (Mt 3,3). Je to hlas, který volá tam, kde se zdá, že není nikdo, kdo by mohl naslouchat – kdo může naslouchat v poušti? – volá uprostřed zmatení způsobeného krizí víry. Nemůžeme popřít, že svět je v krizi víry. Říká se „Já věřím v Boha, jsem křesťan“ – „Patřím k tamtomu náboženství...“ – Tvůj život je však velice vzdálen

tomu křesťanskému, je velice vzdálen Bohu! Religiozita, víra se zúžila na jedinou větu: „Věřím?“ – „Ano“. Tady jde však o návrat k Bohu, o obrácení srdce k Bohu a vykročení touto cestou k setkání s ním. Bůh nás očekává. O tom káže Jan Křtitel, o přípravě. Připravte setkání s tímto Dítětem, které nám vrátí úsměv.

Když Křtitel oznamoval Ježíšův příchod, Izraelité byli ještě jakoby ve vyhnanství, protože byli pod římskou nadvládou, která z nich činila cizince v jejich vlasti a byli ovládáni mocnými okupanty, kteří rozhodovali o jejich životech. Právě dějiny však nejsou ty, které vytvářejí mocní, nýbrž ty, které vytváří Bůh spolu s maličkými. Právě dějiny, které zůstávají ve věčnosti, jsou ty, které píše Bůh se svými maličkými: Bůh s Marií, Bůh s Ježíšem, Bůh s Josefem, Bůh s maličkými. S oněmi maličkými a prostými, které

nacházíme kolem rodícího se Ježíše: Zachariáš a Alžběta, staří a poznamenaní neplodností, Maria, mladá dívka, panna zaslíbená Josefovi, bezvýznamní pastýři, kterými se opovrhovalo. To jsou maličci, kteří se vírou stali velkými, maličci, kteří umí bez ustání doufat. A naděje je ctnost maličkových. Velcí a spokojení neznají naděje; nevědí, co to je.

Maličci spolu s Bohem, s Ježíšem proměňují poušť vyhnanství, zoufající osamocení a utrpení v urovnanou cestu, jež vede k setkání se slávou Páně. Přejdeme tedy k věci: učme se naději. S důvěrou očekávejme Pánův příchod a ať už bude poušť našich životů jakákoli – každý ví, jakou pouští jde –, stane se rozkvetlou zahradou. Naděje neklame!

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

MUČEDNÍCI NACISMU

Svatý Maxmilián Kolbe OFMConv: vítězství lásky nad nenávistí

Nejproslulejší postavou mezi polskými katolickými mučedníky nacismu je bezpochyby svatý Maxmilián Kolbe, kněz minoritského řádu, vydavatel a redaktor, působící též jako misionář v Japonsku.

Mládí a studia

Narodil se 8. ledna 1894 ve Zduňské Woli u Lodže v rodině soukromého tkalce, jeho rodné jméno bylo Rajmund. Zbožní a přísní rodiče vychovávali své čtyři syny v duchu lásky k Církvi a k polskému národu. Malý Rajmund měl jednu v kostele před sochou Panny Marie vidění, o němž vypráví: „Panna Maria držela dvě koruny: bílou a červenou. S láskou se na mne dívala a ptala se, jestli ty koruny chci. Bílá znamená, že vytrvám v čistotě, a červená, že budu mučedníkem. Odpověděl jsem, že chci...“

Stalo se tak v jeho životě naprosto přesně. Rajmund si zamiloval ideál svatého Františka a vstoupil do řádu minoritů, kde přijal řeholní jméno Maxmilián. Představení ho v roce 1915 poslali na čtyřleté studium do Říma. Tam byl roku 1917

svědkem demonstrace svobodných zednářů, o níž píše: „V Římě se zednářská mafie... roztahovala stále drzeji. Její posluhovači se nezastavili ani před vystavováním černého praporu s podobiznou Archanděla Michaela pod Luciferovými nohama... Nepřičetná ruka se nezdráhala psát: „Satan bude vládnout ve Vatikánu a papež mu bude dělat otroka.““

To vedlo světce k tomu, aby ihned založil se svými spolubratry Rytířstvo Neposkvrněné, které mělo pod vedením Panny Marie bojovat proti nepřítelům katolické církve modlitbou za jejich obrácení. Papež Benedikt XV. roku 1918 osobně program Rytířstva schválil a požehnal mu.

Působení v meziválečném Polsku

Maxmilián se vrátil do svobodného Polska jako kněz a doktor teologie roku 1919

a pobýval v kláštrech řádu v Krakově a v Grodně. Podařilo se mu přesvědčit představené o prospěšnosti vydávání katolického měsíčníku s cílem šířit úctu k Neposkvrněné Panně a bránit víru proti útokům zednářů a bolševiků. Narazil ale na překážky nejprve zdravotní, trpěl tuberkulózou, poté finanční, minorité se kvůli časopisu s názvem *Rycerz Niepokalanej (Rytíř Neposkvrněné)* zadlužili, tiskárna byla primitivní. Přesto roku 1922 vyšlo 1. číslo, které získalo velký ohlas, později se začali hlásit sponzoři, náklad vzrůstal, takže roku 1928 dosáhl již skoro 150 tisíc.

Redakce a vydávání časopisu si pak žádaly větší prostor. Ten svatý Maxmilián našel díky knížeti Janovi Druckému-Lubeckému, jenž minoritům daroval pozemek cca 60 km západně od Varšavy.

Tam se podařilo světcům vybudovat klášter s tiskárnou a vydavatelstvím pod souhrnným názvem Niepokalanów. Stal se kvardiánem a ředitelem podniku, vedle *Rycerza* začal ještě vydávat periodikum *Maly Dziennik*.

V letech 1930–1935 působil jako misionář v japonském Nagasaki, kde založil japonskou verzi *Rycerza*. Po návratu se znovu ujal své funkce v Niepokalanowě. Stal se v celé zemi známým a hojně čteným publicistou. *Rycerz* i *Dziennik* hlásaly především mariánskou úctu, ale vyjadřovaly se stejně horlivě k aktuálnímu společenskému dění. P. Kolbe ostře ztepal socialisty připravovaný zákon o rozvodech, stejně tak návrh na legalizaci potratu z důvodu ohrožení života matky. Polemiky se zednářstvím, s komunistickou a ve 30. letech s nacistickou ideologií hrály u něho významnou roli.

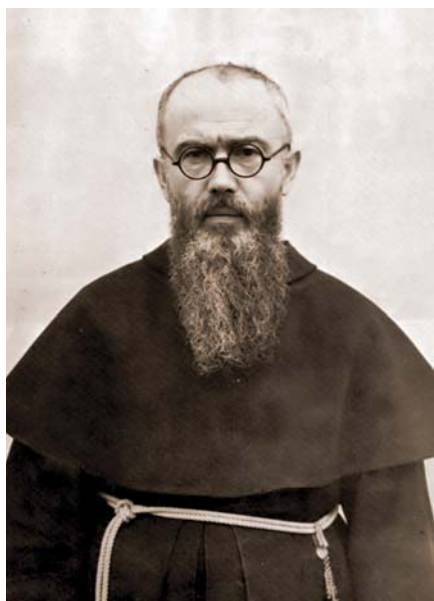
Ty se po válce v komunistickém Polsku staly předmětem útoků. Prý byly nenávislné a také antisemitské. Je pravdou, že *Rycerz* a *Dziennik* i P. Kolbe osobně psali články proti bohatým židovským podnikatelům, kteří se chovali hospodářsky bezohledně k polským dělníkům, světec také často s bolestí hovořil o odmítání Židů přijmout Ježíše jako Spasitele, ale nikde nenalezneme jedinou výzvu k násilí, všechny tyto statě končí prosbou o modlitbu za obrácení židů, zednářů, komunistů a nacistů. P. Kolbe osobně obrátil na katolickou víru několik zednářů, s nimiž diskutoval.

Drama vrcholí

Po napadení Polska v září 1939 otevřel klášter v Niepokalanowě své brány uprchlíkům z Poznańska, mezi nimiž bylo velké množství Židů, které světec nařídil ukrýt před okupanty – takový byl jeho „antisemitismus“. Bratři se hojně věnovali charitativní pomoci všem potřebným bez ohledu na národnost, rasu, náboženské nebo politické smýšlení, to bylo součástí jejich činnosti už před válkou. Gestapo hned na podzim 1939 P. Kolbeho zatkl, ale ještě před Vánocemi propustilo. Němci ale zlikvidovali v Niepokalanowě tiskárnu a celé vydavatelství. Podruhé byl světec uvězněn v únoru 1941 spolu s dalšími několika bratry, kteří v klášteře zůstali, většinu jich P. Kolbe

přikázal, aby odjeli domů. Niepokalanów byl tak fakticky zlikvidován.

Prvním místem světcova pobytu se stalo vězení Pawiak ve Varšavě. Tam se odehrála scéna, kdy esesácký dozorce, k němuž byl Maxmilián přiveden v hábitu, ukázal na kříž růžence u jeho pasu a zeptal se: „Ty tomu věříš?“ Řeholník odpověděl: „Ano, věřím.“ Esesák udeřil světce tak silně do tváře, až spadl a rozbil si brý-

Fr. Maxmilián Kolbe v roce 1936. Foto: Wikimedia Commons

Utrpení přijímané s láskou nás přibližuje nejvíce k Neposkvrněné a vyprošuje nejvíce milostí, které jsou nutné ke spáse a posvěcení duší. (Maxmilián Kolbe)

le. „Ještě věříš?“ ptal se dál. P. Kolbe odpovídal vždy stejně a dostával další rány, až to dozorce přestalo bavit a odešel.

V květnu 1941 ho převezli do tábora v Osvětimi. Zde si velmi rychle získal úctu všech spoluvězňů laskavým přístupem, mnohokrát si odřekl i vlastní kůrku chleba z mizivého táborového přidělu, aby ji dal druhému. Existuje o tom řada písemně zaznamenaných svědectví, dojemně je číst např. text jednoho židovského chlapce, jenž nazval P. Kolbeho svým „táborovým tátou“.

To závěrečné přišlo koncem července. Z lágru uprchl vězeň, velení nařídilo vybrat namátkou deset dalších k smrti hladem. Los padl na Franciszka Gajowniczkę, který se psychicky zhroutil a začal naříkat, co si počnou jeho žena a děti. Tehdy P. Kolbe vystoupil z řady a před komandantem Fritschem prohlásil: „Chci jít místo něho.“ Zemřel v bunkru hladu 14. srpna 1941, svědkové po válce uvedli, že odtud bylo slyšet, jak druhé povzbuzuje k důvěře v Boha a zpívá s nimi mariánské písně. Je zvláštní, že ačkoliv trpěl tuberkulózou, byl po 14 dnech o hladu a žízni ještě živý, museli mu píchnout smrtící injekci.

Svatý Maxmilián je mučedníkem víry a bliženské lásky současně. Jeho heroismus nepovstal náhodou, ale byl důsledkem té katolické formace, kterou dnes mnozí označují za „fundamentalistickou“. Pokud ale tento „katolický fundamentalismus“ vychovává lidi ke skutkům bliženské lásky, jež dává za neznámého bratra vlastní život, tak potom jde přece o úplný opak nenávislného náboženského fanatismu.

Na závěr uvádíme pár slov ze svědectví světcova spoluvězně J. Bieleckého: „Z tohoto člověka byl cítit skutečný klid, který ho naplňoval. Dělal dojem nějakého vnitřního obra, nadaného ohromnou tajemnou silou, která mu zabraňovala hroutit se v tomto táborovém pekle a dovolovala mu vyzbrojovat druhé záračnou odolností... Na otci Maxmiliánovi byla strhující jeho víra v Boha, úcta k Neposkvrněné a důvěra v lidskou dobrotu, tak často ztracenou pod mračny kouře z krematoria.“

PhDr. Radomír Malý

PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

Použitá literatura:

Dyczewski Leon: *Sv. Maxmilián Kolbe*, Brno 2005
Murrayová Stoneosvá Elaine: *Maxmilián Kolbe – světec z Osvětimi*, Kostelní Vydří 2016
Pisma Ojca Maksymiliana, Niepokalanów 2007

DŽIHÁDISTÉ A VYPRÁZDNĚNÁ EVROPA

Přednáška Fabrice Hadjadje pro Nadaci De Gasperiho v Římě 2015

„Milí džihádisté“ zní titul otevřeného dopisu jednoho z nejvýznamnějších francouzských polemiků Philippa Muraye, který vyšel krátce po atentátech z 11. září 2001. Dopis končí sérií varování adresovaných islámským teroristům, ve skutečnosti však nepřímou a ironicky mířícími na západní fanatiky komfortu a supermarketů. Ocituji z něj jednu pasáž, v níž vás okamžitě upoutá přílehlavý a britký výsměch: „[Milí džihádisté], bojte se zloby konzumenta, turisty, rekreanta vylézajícího z karavanu! Představujete si nás, jak se válíme v požiticích a kratochvílích, které způsobily, že jsme totálně změkli? Dobrá, budeme tedy při obraně své změkčilosti bojovat jako lvi. [...] Budeme se prát za všechno, za slova, která již nemají smysl, i za život, který tomu odpovídá.“ Dnes bychom mohli dodat: a budeme obzvláště bojovat za *Charlie Hebdo*, ještě včera skomírající časopis bez jakéhokoli kritického ducha – neboť kritizovat znamená rozlišovat a *Charlie* házel do jednoho pytle džihádisty, rabíny, policajty, katolíky i průměrné Francouze – z něhož se však dnes stal symbol přesně toho zmatku a nicotnosti, které charakterizují našeho ducha!

Ideologická zaslepenost

Podívejme se na stav francouzského státu. Místo aby se dal událostmi vyburcovat, snaží se je všelijak přelakovat, využívá jich k tomu, aby se opájel svým čistým svědomím, prováděl další a další výzkumy veřejného mínění, solidarizoval se s nevinými oběti, stavěl se na stranu zesměšněné svobody a ponížené morálky, jen aby nemusel uznat lidskou vyprázdňenost vlastní politiky i chybnost jistého eurocentrického modelu, podle něhož se svět nevyhnutelně vyvíjí směrem k sekularismu, třebaže přinejmenším od roku 1979 jsme téměř všude jinde svědky návratu náboženství do politiky. A hle: toto příliš dobré svědomí a tato ideologická zaslepenost nám právě pro blízkou budoucnost chystá ne-li občanskou válku, pak přinejmenším sebevraždu Evropy.

Integrace do ničeho

První věc, kterou je třeba konstatovat, je to, že teroristé, kteří se dopustili nedávných atentátů v Paříži, jsou Francouzi, kteří vyrůstali ve Francii, a nejsou to žádné náhodné produkty ani zrůdy, ale výsledek integrace po francouzsku, skutečné výhonky současné Francie s veškerou revoltou, kterou toto potomstvo dokáže vyvolat.

Amedyho Coulibalyho, pachatele atentátů na pařížském předměstí Montrouge a v košer obchodě v Saint-Mandé, v roce 2009 přijal Nicolas Sarkozy v Ely-

Foto: Flickr, Archigeek (CC BY-NC-ND 2.0)

Musíme si odpovědět, nebo jsme mrtví: za jakou Evropu jsme ochotni položit život?

sejském paláci spolu s devíti dalšími mladými lidmi, které vybrali jejich zaměstnavatelé jako důkazy výhod studia při zaměstnání: pracoval tehdy na smlouvu o zajištění pracovní praxe v továrně Coca-Coly ve svém rodném městě Grigny.

Bratři Kouachiovi, sirotci a potomci imigrantů, pobývali v letech 1994–2000 v jednom vzdělávacím zařízení Nadace Clauda Pompidoua v Corrèze. Den po střelbě v sídle *Charlie Hebdo* vyjádřil jeho ředitel naprosté ohromení: „Celá věc nás všechny šokovala, protože jsme ty mladíky znali. Těžko si dokážeme představit, že ti chlapi, kteří byli dokonale integrováni (hráli fotbal za místní kluby), byli schopni takto úmyslně zabít. Nemůžeme tomu uvěřit. Za pobytu u nás nikdy

neměli problémy s chováním. Saïd Kouachi [...] byl naprosto připraven zapojit se do společenského a profesionálního života.“ Tyto výroky nejsou nepodobné slovům starosty jihofrancouzského městečka Lunel, který byl udiven nad tím, že deset mladíků z jeho obce odjelo jako džihádisté do Sýrie, i když jim v jejich čtvrti právě vybudoval úžasný skatepark...

Takový nevědek! Jak to, že těmto mladým lidem, zdá se, k uspokojení jejich nejhlubších tužeb nestačilo pracovat pro Coca-Colu, jezdit na skateboardu, hrát fotbal za místní klub? Čím to, že velkorysá možnost výběru ze dvou mražených jídel, sledování amerických seriálů či svoboda nechodit k volbám nevyplnila jejich touhu po hrdinství, duchovním životě a svobodě? Proč k realizaci jejich nadějí na vlastní přesvědčení a lásku nestačil pohled na všechn ten pokrok, totiž ekonomickou krizi, homosexuální manželství, legalizaci eutanazie? Vždyť právě těmito debatami se těsně před atentáty zabývala francouzská vláda: celá Francie směřovala k tomuto bezpochyby poslednímu lidskému výtoku, to jest právu na pomoc při sebevraždě poskytnutou katy, jejichž um dosvědčí diplom z medicíny.

Rozumějte mi dobře: Kouachiovi a Coulibaly byli „dokonale integrováni“, ale integrováni do ničeho, do popření veškeré historické a duchovní energie, a proto se nakonec oddali islamismu, což nebyla jen reakce na tuto vyprázdňenost, ale i kontinuita s ní, s její logikou vykořeněného světa, ztráty sdílení v rodině, technického vylepšování těla, z něhož se má stát supernástroj připojený k bezduchému zařízení...

Ztráta smyslu

Mladý člověk nehledá jen důvody, proč žít, ale také – a především proto, že nežijeme navždy – čemu svůj život obětovat. Má ovšem Evropa ještě důvody k obětování života? Svobodu vyjadřování? Budiž! Ale co tak důležitého chce vyjadřovat? Jakou „radostnou zvěst“ chceme světu hlásat?

Tato otázka – zda je Evropa ještě schopna být nositelem transcendence, jež dává smysl našim činům – je tou nejduchovnější ze všech otázek, a proto je také, jak tvrdím, otázkou nejtělesnější. Nejde jen o to dát svůj život; jde také o to dát život. Je zvláštní, nebo to bylo Boží řízení, že papež František při audienci 7. ledna, v den prvních útoků, citoval z jednoho kázání Oscara Romera, v němž se poukazovalo na souvislost mezi mučednictvím a mateřstvím, mezi ochotou obětovat svůj život a ochotou dát život. Je to nepopíratelná samozřejmost: naše duchovní slabost se odráží v demografii. Ať chceme či nechceme, biologická plodnost je vždy znamením živé naděje (a to i když jde o naději nezřízenou, například v případě vysoké porodnosti související s nacionalismem či imperialismem).

Demografická smrt

Podíváme-li se na věc z ryze darwinovského hlediska, musíme připustit, že darwinismus není selektivní výhodou. Víra, že člověk je smrtelným výsledkem náhodného kutění evoluce, vás moc nepovzbudí k tomu, abyste měli děti. Spíš kočku nebo pudla. Nebo možná jednoho či dva malé *sapiens sapiens*, ze setrvačnosti, z konvence, ale v konečném důsledku více hračky, na nichž můžete uplatňovat svůj despotismus nebo si odreagovávat úzkost (než se radikálně zhorší), než děti. Teoretický úspěch darwinismu musí být tedy nutně poražen praktickým úspěchem fundamentalistů, kteří tuto teorii popírají, ale sami mají mnoho dětí. Jedna moje známá odbornice na islám, Annie Laurentová, mi dané téma pregnantně objasnila slovy „porody jsou džihádem žen“.

Generála de Gaulla právě demografická otázka kdysi vedla k tomu, že Alžírsku poskytl nezávislost. Udržet francouzské Alžírsko při zachování spravedlnosti znamenalo všem dát občanství, ale protože francouzská demokracie je podřízena rozhodování většiny, a tedy demografii, skončila by podřízeností islámskému právu. De Gaulle se 5. března 1959 svěřil Alainu Peyrefitteovi: „Vy si myslíte, že francouzský národ dokáže absorbovat deset milionů muslimů, jichž bude zítra dvacet milionů a pozítří čtyřicet? Kdybychom tuto integraci uskutečnili, kdybychom alžírské

Araby a Berbery pokládali za Francouze, jak bychom jim zabránili přijít a usadit se v metropoli, kde je životní úroveň o tolik vyšší? Moje vesnice by se už nejmenovala Colomby-les-Deux-Églises, ale Colomby-les-Deux-Mosquées!“

Jistě existuje osvobození ženy, na něž můžeme být hrdí, ale pokud toto osvobození sahá až k antikoncepčnímu a potratovému radikalismu a lidé, kteří zapomněli, že jsou koneckonců sami syny a dcerami, nyní mateřství a otcovství vnímají jako nesnesitelnou zátěž, musí to během několika generací vést k početní převaze žen v burkách, neboť ženy v minisukních se reprodukují výrazně méně.

Rádi se pohoršujeme: „No tohle, burka! Takové barbarské způsoby!“ Tyto barbarské způsoby sice umožňují za pomoci přístěhovalectví kompenzovat evropský

Jsme Evropané, ale jsme hrdí na svou vlajku s dvanácti hvězdami? Jestlipak si vzpomínáme, na co odkazují?

pokles porodnosti, ale také způsobí převrat v naší civilizaci v budoucnosti – koneckonců v budoucnosti bez potomků ...

Džihádisté se v zásadě dopouštějí vážné strategické chyby: když vyvolávají rozhořčené reakce, jen tím zpomalují pozvolnou islamizaci Evropy, o níž píše Michel Houellebecq ve svém posledním románu, jenž vyšel rovněž 7. ledna 2015 (česky *Podvolení*, Praha 2015) a jenž počítá s naší dvojitou – náboženskou a sexuální – astenií. Přinejmenším pokud budeme trvat na „neházení všech do jednoho pytle“, totiž na tom, že islám nemá nic společného s islamismem (třebaže nám egyptský prezident as-Sísí a jeho muslimští bratři říkají opak), a pokud se nepřestaneme obviňovat za svou koloniální minulost – pokud nás tedy celý tento zmatek nevystaví ještě většímu marnému patolizalství vůči právě probíhajícímu procesu.

Konec pohodlných časů

Každopádně jde o marnost, s níž musíme přestat – to jest přestat si myslet, že islamistická hnutí jsou hnutí předosvícenská, barbaři, jak jsem řekl výše, a že

se umírní, jakmile objeví slasti konzumnismu. Ve skutečnosti jsou to hnutí postosvícenská. Vědí, že humanistické utopie, které nahradily náboženskou víru, se zhroutily. Můžeme se oprávněně tázat, zda islám nepředstavuje dialektický konec technicko-liberální Evropy, která odmítla své řeckolatincké kořeny a své židovské a křesťanské křídlo: protože tato Evropa nemůže dlouho žít bez Boha a bez matek, ale jako rozmazlené dítě se nedokáže vrátit ke své matce Církvi, nakonec přivolí k tomu, že se oddá snadnému monoteismu, v němž je vztah k bohatství zbaven dramatickosti, sexuální morálka je uvolněnější a hi-tech postmoderna buduje zářící města, jako je Katar. Bůh + kapitalismus, huricky v harému + počítačové myši. Proč by to neměl být poslední kompromis, skutečný konec dějin?

Jedna věc mi připadá jistá: to, co je na osvícených staletích dobrého, by už nedokázalo přetrvat bez Světla všech věků. Uznáváme však, že toto Světlo je světlem pocházejícím od Slova, jež se stalo tělem, od Boha, jenž se stal člověkem, to jest božství, které lidství nedrtí, nýbrž přijímá s jeho svobodou i jeho slabostí? To je otázka, kterou vám položím na závěr: Jste Římané, ale máte silné důvody k tomu, aby Svatopetrskou baziliku nepotkal stejný osud jako chrám Hagia Sofia v Istanbulu? Jste Italové, ale jste schopni se bít za *Božskou komedii*, nebo se za ni spíše stydíte, protože v osmadvacátém zpěvu Pekla se Dante odvažuje umístit Mohameda do deváté tůně osmého kruhu? A konečně jsme Evropané, ale jsme hrdí na svou vlajku s dvanácti hvězdami? Jestlipak si vzpomínáme na význam těchto dvanácti hvězd, které odkazují ke Zjevení svatého Jana a k víře Schumana a De Gasperiho? Pohodlné časy skončily. Musíme si odpovědět, nebo jsme mrtví: za jakou Evropu jsme ochotni položit život?

Fabrice Hadjadj

<http://www.lefigaro.fr>

Přeložila Lucie Cekotová
(Mezilitulky redakce)

Fabrice Hadjadj (*1971), francouzský katolický spisovatel a filozof, člen Papežské rady pro laiky

Milí čtenáři RC Monitoru.

Uveřejňujeme dopis čtyř kardinálů Svatému otci. Dopis byl již zveřejněn na různých internetových stránkách a bohužel byl i zneužit některými schizmatickými skupinami a některými světskými médii proti papeži Františkovi a katolické církvi. Zveřejněním dopisu nechceme posilovat opozici a hloubit rozdělení. Naopak. Za dané situace je dobré znát obsah dopisu, abychom mohli lépe čelit různým dezinterpretacím a posunům.

Z formy dopisu můžeme vidět, že podepsaní kardinálové mají rádi Svatého otce a mají uctivý respekt k jeho autoritě a nejvyšší moci, kterou v Církvi požívá. Stejně je tomu i u redakční rady RC Monitoru. Modlíme se za našeho papeže Františka a věříme, že se důležité otázky v dopise položené v pravý čas vyjasní. Především však věříme, že Kristova Církev je tam, kde je papež – nástupce apoštola Petra, a že brány pekelné Církev nepřemohou.

Fr. Pavel Maria Mayer OP, Zdeňka Rybová

DOPIS ČTYŘ KARDINÁLŮ PAPEŽI

Žádáme jasnost: prosba o rozvázání uzlů v Amoris laetitia

Kardinálové Raymond Burke, Carlo Caffarra, Walter Brandmüller a Joachim Meisner požádali papeže, aby objasnil svou nedávno vydanou apoštolskou exhortaci *Amoris laetitia*.

I. Nutný úvod

Zaslání tohoto listu Jeho Svatosti papeži Františkovi je výrazem hlubokého pastýřského znepokojení čtyř kardinálů.

Zaznamenali jsme velkou dezorientaci a zmatek mnoha věřících v záležitostech, které jsou pro život Církve nejvíce důležité. Povšimli jsme si, že i v rámci biskupského sboru se vyskytují protichůdné interpretace 8. kapitoly exhortace *Amoris laetitia*.

Velká tradice Církve nás učí, že východiskem z podobných situací je obrátit se na Svatého otce a požádat Apoštolský stolec, aby vyřešil pochybnosti, které jsou příčinou dezorientace a zmatku. Náš krok je tedy aktem spravedlnosti a lásky. Spravedlnosti: svým postupem vyznáváme, že úřad Petrova nástupce je úřadem jednoty a že Petrovi – tedy papeži – náleží úkol utvrzovat ve víře. Lásky: chceme papeži pomoci zabránit rozdělení a sporům v Církvi, a proto ho prosíme, aby rozptýlil veškeré nejednoznačnosti. Rovněž tím uskutečňujeme svůj specifický úkol. Podle Kodexu kanonického práva (kán. 349) je kardinálům, a to i jako jednotlivcům, svěřen úkol pomáhat papeži v péči o univerzální Církev.

Svatý otec se rozhodl neodpovědět. Jeho svrchované rozhodnutí si vysvět-

Kardinálové Raymond Burke, Joachim Meisner, Walter Brandmüller a Carlo Caffarra. Foto: <https://www.lifesitenews.com>

lujeme jako výzvu, abychom pokojně a s úctou v této reflexi a diskusi pokračovali. Informujeme proto o své iniciativě celý Boží lid a poskytujeme k tomu veškerou dokumentaci.

Doufáme, že tuto věc si nikdo nebude vykládat podle paradigmatu „progresisté versus konzervativci“. To by bylo naprosto nesprávné. Máme hlubokou starost o skutečné dobro duší, které je nejvyšším zákonem Církve, nikoli o prosazování jakékoli formy vnitrocírkevní politiky.

Doufáme, že nás nikdo nebude nespravedlivě posuzovat jako odpůrce Svatého otce a lidi postrádající milosrdenství. To, co jsme udělali a děláme, vyplývá z hluboké kolegiální lásky, která nás pojí k papeži, a z vášnivě obavy o dobro věřících.

Kard. Walter Brandmüller
Kard. Raymond L. Burke
Kard. Carlo Caffarra
Kard. Joachim Meisner

2. Dopis čtyř kardinálů papeži

Jeho svatosti papeži Františkovi a na vědomí Jeho Eminenci kardinálu Gerhardu L. Müllerovi

Řím 19. září 2016

Svatý otče,

po vydání Vaší apoštolské exhortace *Amoris laetitia* teologové a akademici nabízejí interpretace, které jsou nejen vzájemně odlišné, ale dokonce protichůdné, zejména pokud jde o 8. kapitolu. Média navíc tento spor zdůrazňují a tím mezi mnohými věřícími vyvolávají nejistotu, zmatek a dezorientaci.

My, níže podepsaní, ale i mnoho biskupů a kněží, v důsledku toho dostáváme od věřících z různých sociálních vrstev četné žádosti o správnou interpretaci 8. kapitoly exhortace.

Dovolujeme si tedy požádat Vás, Svátý otče, s hlubokou úctou, nuceni k tomu ve svědomí pastýřskou odpovědností a s přáním stále více uskutečňovat synodalitu, k níž nás Vaše Svatost naléhavě vyzývá, abyste jako nejvyšší učitel víry, jehož Zmrtvýchvstalý Pán povolal, aby své bratry utvrzoval ve víře, vyřešil nejistotu a přinesl jasnost tím, že laskavě odpovíte na *Dubia*, která k tomuto listu přikládáme.

Prosíme Vaši Svatost o požehnání a slibujeme, že na Vás budeme stále pamatovat ve svých modlitbách.

Kard. Walter Brandmüller

Kard. Raymond L. Burke

Kard. Carlo Caffarra

Kard. Joachim Meisner

3. Dubia

Na základě tvrzení exhortace *Amoris laetitia* (č. 300–305) se ptáme, zda je nyní možné dát při svátosti pokání rozhršení člověku, který, ač vázán platným manželským svazkem, žije *more uxorio* (manželsky – pozn. překl.) s někým jiným, aniž by splňoval podmínku danou v apoštolské exhortaci *Familiaris consortio* (č. 84) a poté potvrzenou exhortacemi *Reconciliatio et poenitentia* (č. 34) a *Sacramentum caritatis* (č. 29), a tedy připustit takového člověka ke svátému přijímání. Lze výraz „v některých případech“ v poznámce pod čarou č. 351 (AL č. 305) aplikovat na rozvedené osoby, které uzavřely nový svazek a nadále žijí *more uxorio*?

Je po vydání posynodální exhortace *Amoris laetitia* (srov. č. 304) nadále třeba pokládat za platnou nauku encykliky svatého Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 79), založenou na Písmu svatém a na Tradici Církve, o existenci absolutních mravních norem, jež zakazují vnitřně špatné skutky a jsou závazné bez výjimky?

Je po vydání *Amoris laetitia* (č. 301) stále možné tvrdit, že osoba, která trvale žije v rozporu s příkázáním Božího zákona, například příkázáním zakazujícím cizoložství (srov. Mt 19,3–9), se nachází v objektivní situaci trvalého těžkého hříchu (srov. Papežská rada pro výklad textů zákonů, Prohlášení z 24. 6. 2000)?

Je po výroci *Amoris laetitia* (č. 302) o „okolnostech, které tlumí mravní odpovědnost“ stále třeba považovat za plat-

**Chceme papeži pomoci
zabránit rozdělení a sporům
v Církvi. Proto ho prosíme,
aby rozptýlil veškeré
nejednoznačnosti.**

nou nauku encykliky svatého Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 81), založenou na Písmu svatém a na Tradici Církve, podle níž „okolnosti či úmysly nebudou nikdy moci přeměnit skutek, který je svým předmětem vnitřně hanebný, ve skutek „subjektivně“ čestný a obhajitelný pro svou volbu“?

Je po vydání *Amoris laetitia* (č. 303) stále třeba považovat za platnou nauku encykliky svatého Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 56), založenou na Písmu svatém a na Tradici Církve, která vylučuje „tvůrčí“ výklad úlohy svědomí a zdůrazňuje, že svědomí nikdy nemůže legitimizovat výjimky z absolutních mravních norem, které vnitřně špatné skutky zakazují samy o sobě?

4. Komentář čtyř kardinálů

KONTEXT

Dubia (lat. „pochybnosti“) jsou formální otázky předložené papeži a Kongregaci pro nauku víry a žádající o objasnění konkrétních problémů týkajících se na-

uky nebo praxe. Pro tyto otázky je typické, že jsou formulovány tak, že vyžadují odpověď „ano“ nebo „ne“, bez teologické argumentace. Tento způsob, jak se obracet na Apoštolský stolec, není našim vynálezem, ale staletou praxí.

Podívejme se na to, oč se konkrétně jedná.

Po vydání apoštolské exhortace *Amoris laetitia* o lásce v rodině vznikla diskuse především o její osmé kapitole. Předmětem rozdílných interpretací jsou konkrétně odstavce 300–305.

Podle mnoha lidí – biskupů, kněží i věřících – tyto otázky naznačují, či dokonce přímo učí změnu v disciplíně Církve ohledně rozvedených žijících v novém svazku, zatímco jiní, i když připouštějí nedostatečnou jasnost, či dokonce dvojznačnost zmiňovaných pasáží, argumentují tím, že je nicméně možné vykládat je v kontinuitě s předchozím magisteriem a že změnu praxe a nauky Církve neobsahují.

Čtyři kardinálové, motivovaní pastoračním zájmem o věřící, poslali Svatému otci dopis mající formu tzv. *dubií*, vzhledem k tomu, že pochybnosti a nejistota jsou pro pastorační péči vždy vysoce škodlivé.

Skutečnost, že vykladači docházejí k odlišným závěrům, je rovněž způsobena rozdílnými způsoby chápání křesťanského morálního života. V tomto smyslu v *Amoris laetitia* nejde jen o to, zda rozvedení, kteří vstoupili do nového svazku, mohou být – za určitých okolností – znovu připuštěni ke svátostem. Výklad dokumentu také naznačuje různé, ba protichůdné přístupy ke křesťanskému způsobu života. Proto se první otázka sice týká praktického problému rozvedených a civilně znovusezdaných, ale zbylé čtyři se zabývají problematikou, která je pro křesťanský život zcela zásadní.

OTÁZKY

Pochybnost č. 1:

Na základě tvrzení exhortace *Amoris laetitia* (č. 300–305) se ptáme, zda je nyní možné dát při svátosti pokání rozhršení člověku, který, ač vázán platným manželským svazkem, žije *more uxorio* s někým jiným, aniž by splňoval podmínku danou v apoštolské exhortaci *Familiaris consor-*

tio (č. 84) a poté potvrzenou exhortací *Reconciliatio et paenitentia* (č. 34) a *Sacramentum caritatis* (č. 29), a tedy připustit takového člověka ke svatému přijímání. Lze výraz „v některých případech“ v poznámce pod čarou č. 351 (AL č. 305) aplikovat na rozvedené osoby, které uzavřely nový svazek a nadále žijí *more uxorio*?

Otázka č. 1 se konkrétně odvolává na č. 305 a poznámku pod čarou č. 351 exhortace *Amoris laetitia*. Třebaže poznámka 351 hovoří konkrétně o svátostech pokání a Eucharistie, stejně jako samotný text nezmiňuje v tomto kontextu rozvedené a civilně znovusezdané. Apoštolská exhortace papeže Jana Pavla II. *Familiaris consortio* (č. 84) o možnosti připuštění rozvedených a civilně znovusezdaných ke svátostem již uvažovala. Uvádí tři podmínky: Osoby, o něž se jedná, se nemohou rozejít, aniž by se tím dopustily nových nespravedlností (např. mají-li povinnost vychovávat děti); přijmou závazek žít v souladu s pravdou o své situaci, tj. přestanou spolu žít jako muž a žena (*more uxorio*) a zdrží se úkonů, které jsou vyhrazeny manželům; nedojde k pohoršení (tj. nesmějí dělat dojem, že hřeší, aby nevznikalo nebezpečí, že tím k hříchu svedou druhé).

Podmínky, které uvádí č. 84 *Familiaris consortio* a další zmiňované dokumenty, se jeví jako přiměřené, jakmile si připomeneme, že manželský svazek není založen jen na vzájemné lásce a že sexuální aktivita není jen jednou z mnoha činností, jimiž se manželé zabývají.

Sexuální styk má sloužit manželské lásce. Je to něco tak důležitého, dobrého a vzácného, že to vyžaduje zvláštní kontext, kontext manželské lásky. Ke zdrženlivosti jsou tedy zavázáni nejen rozvedení žijící v novém svazku, ale každý, kdo není ženatý či vdaná. Pro Církev se šesté přikázání, „nesesmilniš“, vždy vztahovalo na jakékoli projevy lidské sexuality mimo manželství, tj. na jakýkoli druh sexuální aktivity kromě té, která se týká právoplatného manžela či manželky.

Zdá se, že pokud by Církev připustila ke svatému přijímání věřící, kteří se svým právoplatným manželským partnerem nežijí nebo jsou rozvedeni a vstoupili do nového svazku, v němž žijí s někým

jiným, jako by byli manželé, znamenalo by to, že by touto svou praxí hlásala některé z následujících tvrzení o manželství, lidské sexualitě a povaze svátosti:

Rozvod manželství neruší a partneři v novém svazku tedy nejsou manželé. Lidé, kteří nejsou manželé, však mohou za určitých okolností provozovat úkony sexuální intimity.

Rozvod manželství ruší. Lidé, kteří nejsou manželé, nemohou legitimně provozovat sexuální úkony. Rozvedení a znovusezdaní jsou právoplatně sezdaní a jejich sexuální úkony jsou legitimními manželskými akty.

Rozvod manželství neruší a partneři v novém svazku tedy nejsou manželé. Lidé, kteří nejsou manželé, nemohou legitimně provozovat sexuální úkony, a rozvedení a civilně znovusezdaní proto žijí v situaci trvalého, veřejného, objektivního a těžkého hříchu. To, že Církev lidi připouští k Eucharistii, však neznamená, že schvaluje jejich veřejný životní stav; věřící mohou přistupovat ke svatému přijímání i s vědomím těžkého hříchu a rozhrěšení při svátosti pokání nemusí vždycky vyžadovat úmysl se polepšit. Svátosti jsou tedy odděleny od života: křesťanská bohoslužba a obřady jsou naprosto jiná oblast než křesťanský mravní život.

Pochybnost č. 2:

Je po vydání posynodální exhortace *Amoris laetitia* (srov. č. 304) nadále třeba pokládat za platnou nauku encykliky svatého Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 79), založenou na Písmu svatém a na Tradici Církve, o existenci absolutních mravních norem, jež zakazují vnitřně špatné skutky a jsou závazné bez výjimek?

Druhá otázka se týká existence tzv. vnitřně špatných skutků. Encyklika Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 79) tvrdí, že člověk může „označit jako mravně špatné podle druhu... svobodné rozhodnutí o určitém jednání nebo o určitých skutečích bez ohledu na úmysl, s nímž k rozhodnutí došlo, anebo bez ohledu na celek předvídatelných následků onoho skutku na všechny osoby, na něž se vztahuje.“

Encyklika tedy učí, že existují skutky, jež jsou vždy špatné a jsou zakázány

mravními normami, které zavazují bez výjimek („absolutní morální normy“). Ty jsou vždycky negativní, tj. říkají nám, co nesmíme dělat. „Nezabiješ.“ „Nese-smilniš.“ Pouze negativní normy mohou zavazovat bez výjimek.

Podle encykliky *Veritatis splendor* není u vnitřně špatných skutků žádné rozlišování okolností či úmyslů nutné. Spojit se se ženou, která je vdaná za někoho jiného, je a zůstane cizoložným aktem, jehož se nikdy nesmíme dopustit, ani kdyby tím dejme tomu tajný agent například vytáhl nějaké tajemství z manželky zločince a zachránil tak království (i když to zní jako z bondovky, uvažoval o tom již svatý Tomáš Akvinský, *De malo*, q. 15, a. 1). Jan Pavel II. dokládá, že úmysl (tj. „záchrana království“) nic nemění na druhu skutku (zde „cizoložství“) a že stačí tento druh skutku znát, abychom věděli, že se to nesmí.

Pochybnost č. 3:

Je po vydání *Amoris laetitia* (č. 301) stále možné tvrdit, že osoba, která trvale žije v rozporu s přikázáním Božího zákona, například přikázáním zakazujícím cizoložství (srov. Mt 19,3–9), se nachází v objektivní situaci trvalého těžkého hříchu (srov. Papežská rada pro výklad textů zákonů, Prohlášení z 24. 6. 2000)?

V odstavci 301 exhortace *Amoris laetitia* uvádí, že „Církev dostatečně zvážila polehčující podmínky a okolnosti,“ a dochází k závěru, že „již není možné říkat, že všichni, kdo se nacházejí v takzvané ‚neregulární‘ situaci, žijí ve stavu smrtelného hříchu, zbaveni posvěcující milosti.“

Papežská rada pro výklad textů zákonů ve svém Prohlášení z 24. 6. 2000 vysvětluje kánon 915 Kodexu kanonického práva, který konstatuje, že ke svatému přijímání se „nepřipustí ti, kdo tvrději setrvávají ve zjevném těžkém hříchu.“ Prohlášení dokládá, že tento kánon se vztahuje i na rozvedené věřící, kteří uzavřeli nový občanský sňatek. Zdůrazňuje, že pojem „těžký hřích“ je třeba chápat objektivně, protože subjektivní odpovědnost jiného člověka nemůže udělovatel svatého přijímání posoudit.

Podle Prohlášení tedy v otázce připuštění ke svátosti jde o posouzení objektivní životní situace dané osoby, nikoli

o úsudek o tom, že je ve stavu smrtelného hříchu. Subjektivně skutečně nemusí být odpovědná plně nebo vůbec.

Ve stejném smyslu svatý Jan Pavel II. připomíná v encyklice *Ecclesia de Eucharistia* (č. 37), že „úsudek o stavu milosti ovšem spadá pouze do pravomoci dotyčného člověka, neboť se jedná o hodnocení svědomí.“ Proto je rozlišování mezi subjektivní situací smrtelného hříchu a objektivní situací těžkého hříchu v nauce Církve skutečně důkladně vžité.

Jan Pavel II. však pokračuje: „Avšak v případech vnějšího jednání, které těžce, zřejmě a trvale odporuje mravní normě, nemůže se Církev necítit ve své pastorační péči o dobrý společenský řád volána k odpovědnosti,“ a dále znovu potvrzuje uvedenou nauku kánonu 915.

Otázka č. 3 *Dubií* tedy žádá o objasnění toho, zda je i po vydání *Amoris laetitia* stále možné říci, že lidé, kteří trvale žijí v rozporu s některým přikázáním Božího zákona, zakazujícím např. cizoložství, krádež, vraždu či křivou přísahu, žijí objektivně v situaci trvalého těžkého hříchu, i kdyby z jakéhokoli důvodu nebylo jasné, zda jsou za své trvalé přestupování Božího zákona objektivně odpovědní.

Pochybnost č. 4:

Je po výročí *Amoris laetitia* (č. 302) o „okolnostech, které tlumí mravní odpovědnost“ stále třeba považovat za platnou nauku encykliky svatého Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 81), založenou na Písmu svatém a na Tradici Církve, podle níž „okolnosti či úmysly nebudou nikdy moci přeměnit skutek, který je svým předmětem vnitřně hanebný, ve skutek „subjektivně“ čestný a obhajitelný pro svou volbu“?

Amoris laetitia v odstavci 302 zdůrazňuje, že kvůli polehčujícím okolnostem „v sobě negativní soud o objektivní situaci nezahrnuje soud o přičitatelnosti nebo vině daného člověka.“ *Dubia* poukazují na nauku Církve vyjádřenou v encyklice Jana Pavla II. *Veritatis splendor*, podle níž okolnosti ani dobré úmysly nemohou vnitřně špatný skutek nikdy změnit ve skutek omluvitelný, či dokonce dobrý.

Vzniká otázka, zda také *Amoris laetitia* souhlasí s tím, že žádný skutek, který představuje přestoupení Božích přiká-

zání, jako je cizoložství, vražda, krádež nebo křivá přísaha, se ani kvůli okolnostem, které zmírňují osobní odpovědnost, nemůže nikdy stát omluvitelným, či dokonce dobrým.

Jsou tyto skutky, které Tradice Církve nazývá špatnými samy o sobě a těžkými hříchy, i nadále ničivé a škodlivé pro každého, kdo je páchá, ať se nachází v jakékoli subjektivní situaci mravní odpovědnosti? Nebo přestávají být škodlivé a stávají se chvályhodnými či přinejmenším omluvitelnými v závislosti na subjektivním stavu dotyčného člověka, okolnostech a úmyslech?

Boží přikázání vyjadřují pravdu o tom, co je pro nás dobré. Ukazují nám cestu k věčnému cíli a jsou darem pro všechny bez výjimky.

Pochybnost č. 5:

Je po vydání *Amoris laetitia* (č. 303) stále třeba považovat za platnou nauku encykliky svatého Jana Pavla II. *Veritatis splendor* (č. 56), založenou na Písmu svatém a na Tradici Církve, která vylučuje „tvůrčí“ výklad úlohy svědomí a zdůrazňuje, že svědomí nikdy nemůže legitimizovat výjimky z absolutních mravních norem, které vnitřně špatné skutky zakazují samy o sobě?

Amoris laetitia v č. 303 uvádí, že „svědomí však může uznat nejenom to, že určitá situace objektivně neodpovídá všeobecné nabídce evangelia; nýbrž může také upřímně a poctivě v dané chvíli rozpoznat velkodušnou odpověď, kterou lze Bohu dát.“ *Dubia* žádají o vysvětlení těchto tvrzení vzhledem k tomu, že jsou náchylná k rozdílným interpretacím.

Pro ty, kdo prosazují „tvůrčí“ pojetí svědomí, může mezi ustanoveními Božího zákona a normami individuálního svědomí existovat napětí, či dokonce protiklad, přičemž poslední slovo má mít vždy svědomí, které v konečném důsledku rozhoduje o tom, co je dobré a co zlé. Podle *Veritatis splendor* (č. 56) „na tomto podkladě pak [někteří autoři] chtějí zakládat oprávněnost tzv. „pastoračních

řešení, jež odporují učení církevního učitelského úřadu, a ospravedlňovat tzv. „tvůrčí“ hermeneutiku, podle níž morální svědomí není ve všech případech vázáno zvláštním zakazujícím předpisem.“

Podle tohoto názoru nebude poznání, že „toto je cizoložství“, nebo „toto je vražda“, nikdy dostatečné k tomu, aby člověk věděl, že jde o něco, co nemůže a nesmí udělat. Naopak bude muset zhodnotit i okolnosti a úmysly, a teprve potom pozná, zda tento skutek nemůže být konečným omluvitelným, či dokonce povinným (srov. otázku 4 *Dubií*).

Tyto teorie tvrdí, že svědomí skutečně může oprávněně rozhodnout, že v daném případě pro mě Boží vůle spočívá ve skutku, jímž přestoupím některé z Božích přikázání. „Nesesmilníš“ se pokládá za pouhou obecnou normu. Na daném místě, v dané době a vzhledem k mým dobrým úmyslům může být cizoložství tím, co ode mě Bůh skutečně žádá. Za těchto podmínek je přinejmenším představitelné ctnostné cizoložství, oprávněná vražda či povinná křivá přísaha. Znamenalo by to, že svědomí chápe me jako schopnost nezávisle rozhodovat o dobru a o zlu a Boží zákon jako břemeno, které je na nás svévolně vloženo a někdy může odporovat našemu skutečnému štěstí.

Svědomí však o dobru a zlu nerozhoduje. Celá idea „rozhodování ve svědomí“ je zavádějící. Správným aktem svědomí je posuzovat, nikoli rozhodovat. Svědomí říká: „toto je dobré“, „toto je špatné.“ Dobro nebo zlo na něm nezávisí. Svědomí uznává a rozpoznává, že nějaký skutek je dobrý nebo špatný, a k tomuto posouzení potřebuje nějaká kritéria; ve své podstatě je závislé na pravdě.

Boží přikázání jsou velmi vítanou pomocí k tomu, aby svědomí poznalo pravdu, a tak aby dokázalo pravdivě soudit. Jsou vyjádřením pravdy o tom, co je pro nás dobré, o celé naší bytosti, a odhalují něco, co má klíčový význam pro to, abychom život prožili dobře. Říká to i papež František v *Amoris laetitia* (č. 295) těmito slovy: „Také zákon je Boží dar, který ukazuje cestu a je darem pro všechny bez výjimky.“

<http://www.catholicherald.co.uk>
Přeložila Lucie Cekotová

SEX, RODINA A SVOBODA CÍRKVE

Autentická svoboda v našem emancipovaném věku

Přinášíme záznam přednášky Mons. Chaputa, kterou přednesl na katolické univerzitě Notre Dame v Indianě v rámci programu zaměřeného na studium role náboženství v americké demokracii.

Chci poděkovat Dr. Muñozovi a otci Jenkinsonovi za pozvání, abych dnes na této půdě promluvil. Být zde je pro mě pocta a potěšení zároveň.

Přednáška, jež nese jméno Alexise de Tocquevilleho, se bude přirozeně týkat politiky. Jistě bude o čem mluvit. Tím ale začít nechci.

Být svatý – jediné na čem záleží

Minulý týden jsem většinu času strávil tím, že jsem pomáhal svému bratrovi a jeho manželce s pohřbem jejich dcery Allison, mé neteře. Allison bylo 32. Byla chytrá, krásná a 1. října se měla vdávat. V květnu jí diagnostikovali rakovinu. Minulý týden se zjistilo, že léčba nezabrala. Zemřela během několika dnů. Říkám to ne proto, abych vrhl stín na naši dnešní diskusi – právě naopak. Allison prožila krásný život. Milovala a byla milována, prožívala radost. A tato láska bude dále žít v lidech, kteří ji znali.

Zmiňuji zde Allison z jiného důvodu. V minulém týdnu jsme se s ostatními ohlíželi zpět na její život a politika bylo to poslední, na co bychom si vzpomněli.

Velký francouzský katolický konvertita Leon Bloy jednou řekl, že – nakonec – jediné, na čem záleží, je být svatý. Právě svatost je také nejvyšším cílem místa, jakým je Univerzita Notre Dame. Není zde proto, aby vám pomohla dostat se na dobrou právnickou školu, ani na lékařskou fakultu, ani proto, aby vám zajistila dobrou práci na Wall Street, jakkoli jsou tyto věci dobré. Je zde proto, aby vám pomohla dostat se do *nebe* – což není nějaká vymyšlená pohádková země, ale věčnost života v přítomnosti milujícího Boha. Pokud tomu nevěříte, jste na špatném místě.

Život je dar, nikoliv nějaká náhoda. A smyslem života je stát se plně lidskou

bytostí, která zná a miluje Boha *nadevše* a tuto lásku také vyzařuje pro druhé. To je jediný důvod pro existenci univerzity, jež si říká katolická. A být součástí tohoto poslání je pro Notre Dame velká čest.

Foto: © Petr Synek / Člověk a víra

Život je dar. A jeho smyslem je stát se plně lidskou bytostí, která zná a miluje Boha nadevše a tuto lásku také vyzařuje pro druhé.

Špatné zprávy pro naši zemi

Mé dnešní komentáře jsou jednoduché a lze je rozdělit na tři části. Nejdřív se chci dotknout nadcházejících voleb, pak se přesuneme k tématu dnešní přednášky: sex, rodina a svoboda Církve. Nakonec se podíváme na několik bodů, které by bylo dobré si zapamatovat do dalšího života nás, křesťanů-katolíků.

V místě, odkud přicházím, byl nejvyšší státní zástupce právě usvědčen z devíti těžkých zločinů. FBI nyní vyšetřuje státního zástupce distriktu Filadelfie.

Druhý zástupce Filadelfie v Kongresu Spojených Států, Chaka Fattah, byl donucen rezignovat a následně byl usvědčen z vyděračství a zneužívání vlivu. Několik dalších členů státního shromáždění z oblasti Filadelfie, a také tři soudci nejvyššího státního soudu, byli namočení v různých skandálech.

To všechno se stalo za pět let, co jsem arcibiskupem ve Filadelfii. Pensylvánie má na Wikipedii vlastní kategorii – „Politikové z Pensylvánie usvědčení ze zločinů“ – s 58 samostatnými záznamy. Co je na těchto seznamech špatných herců. Opravdu zajímavé ale je, že jsou nám všichni tak nějak známí. Umírněnost jejich vášni a nedostatek fantazie působí téměř uklidňujícím dojmem. Prodat svůj hlas ve státním shromáždění za cenu náhrdelníku je špatné. Ale není to žádný nový způsob chování. A neotřese to základy republiky.

Bohužel, jiné věci jimi *otřesou*.

Tento měsíc mi bude 72 let. Jsem voličem od roku 1966. To je přesně padesát let. A během tohoto půlstoletí obě hlavní politické strany nikdy nenabídly dva tak hluboce zkažené prezidentské kandidáty najednou. Závody mezi Nixonem a McGovernem v roce 1972 se tomu blíží. Ale rok 2016 jednoznačně vede.

Pouze Bůh zná lidské srdce, tak předpokládám, že oba hlavní letošní kandidáti pro Bílý dům mají dobré úmysly a za svým mediálním obrazem také určitou rozumnou míru osobní slušnosti. Ale současně jsem přesvědčen, že oba kandidáti jsou „špatnou zprávou“ pro naši zemi, byť každý jiným způsobem. Jeden kandidát je, v očích mnoha lidí, agresivní demagog s impulzivním jednáním. Druhý kandidát, taktéž v očích mnoha lidí, je kriminální lhář, s neobyčejně bohatou zásobou zatuchlých nápadů a špatných priorit.

Nemůžeme skončit u cynismu

K čemu nás to tedy vede? Historik Henry Adams jednou popsal politickou praxi jako „systematickou organizaci nejrůznějších druhů nenávisti“. A v naší současné politice je mnoho příležitostí k cynismu. Pro křesťana to ale neplatí. Nemůžeme si dovolit luxus cynismu, a to přinejmenším z pěti důvodů.

Za první, existuje již příliš mnoho upřímných veřejných činitelů, kteří naši zemi slouží dobře.

Za druhé, i v roce špatných prezidentských možností existují dobří kandidáti na jiné veřejné pozice na kandidátkách obou hlavních stran.

Za třetí, pokud křesťané opustí veřejnou sféru, jiní lidé s mnohem horšími úmysly tak *neučiní*. Nejjistější cesta jak přivést zemi k utrpení je *nepostavit se jim ve veřejné diskusi a ve volební kabině*.

Za čtvrté, jádrem života křesťana, jak nám připomíná papež František, je naděje a radost, nikoli zoufalství. Naše volby a naše činy *mohou* způsobit změnu. František vidí politiku (jako před ním Benedikt a Jan Pavel II.), je-li žita správně, jako nástroj spravedlnosti, lásky a milosrdenství. Na politickém povolání záleží, protože, je-li prováděno dobře, může zušlechťovat společnost, již slouží.

Za páté a nakonec, křesťané nejsou ze světa, ale jsou zcela jistě *ve* světě. Augustin by řekl, že naším domovem je Město Boží, ale dostaneme se tam skrze Město lidské.

Zatímco tam putujeme, máme povinnost zanechat svět lepší, než jaký jsme jej našli. Jeden ze způsobů, jak toho dosáhnout, jakkoli nedokonale, je prostřednictvím politiky.

Na volbách záleží

Jinými slovy, na volbách *záleží*. Hodně. Budoucí prezident bude jmenovat několik soudců Nejvyššího soudu, učiní závažná rozhodnutí v oblasti zahraniční politiky, a bude utvářet ohromnou federální administrativní mašinérii, nad kterou má Kongres minimální kontrolu. Je dobré si vzpomenout, že to nebyl Kongres, kdo vytvořil politicky mstivý HHS mandát – byl to Obamův Bílý dům.

Došli jsme do bodu, kdy se naše politické myšlení a politický slovník jako

národa zdají být vyčerpány. Skutečný vliv nás jako jednotlivců na vládu a politickou třídu, která tvrdí, že nás reprezentuje – onen velký mechanický Golem, jemuž říkáme Washington – je tak nepatrný, že to působí nezájem a hněv.

Naše politická angažovanost jako křesťanů musí zahrnovat víc než jen lomení rukama a remcání nad nehezkou volbou, jež nás v listopadu čeká. Je potřeba víc, než jen hledat lepší kandidáty a programy nebo chytřejší slogany. Úkol obnovit společnost je mnohem dlouhodobější, než jen výlet k volební urně jednou za pár let. A vyžaduje to *jiný typ lidí*. Vyžaduje to, abychom *my* byli jiní.

Augustin řekl, že stěžovat si na špatné časy je nesmysl, neboť ty časy *jsme my*. A to znamená, že proto, abychom dokázali změnit zemi, musíme změnit nejdřív sami sebe.

Naše politická angažovanost jako křesťanů musí zahrnovat víc než jen lomení rukama a remcání nad tím, že není koho volit.

Znepokojivý pohled do zpovědnice

Co má to všechno do činění se sexem, rodinou a svobodou Církve? Pokusím se odpovědět takto.

Jsem knězem již 46 let. Během té doby jsem vyslechl víc než 12 tisíc zpovědí a vedl stovky rozhovorů v rámci duchovního vedení. To je mnoho naslouchání. Když strávíte několik tisíc hodin svého života – jak to dělá většina kněží – nasloucháním prohrám a zraněním v životech lidí – mužů, kteří bijí své manželky; žen, jež podvádějí své manžele; závislých na pornografii, alkoholu nebo drogách; zlodějů; lidí bez naděje; lidí se sebou spokojených i lidí, jež sami sebe nenávidí – pak si dokážete udělat docela dobrý obraz o tom, jaký svět skutečně je a jaký má vliv na lidskou duši. Zpovědnice je reálnější než jakákoliv „reality show“, neboť zde se nikdo nedívá. Pouze kněz, Bůh a kajícíník – a utrpení, jež přináší s sebou.

Co mě jako kněze v posledních pěti dekádách nejvíce zaráží, je obrovský

nárůst lidí – mužů i žen – kteří přiznávají promiskuitu, nevěru, sexuální násilí a sexuální zmatení jako běžnou součást života, a taktéž masivní roli pornografie v rozpadech manželství, rodin, a dokonce i povolání kněží a řeholníků.

V jistém smyslu by nás to nemělo překvapovat. Sex je mocný. Sex je atraktivní. Sex je základní vášeň a instinkt. Naše sexualita je úzce provázána s tím, kým jsme; s naším hledáním lásky a štěstí; s tím, jak přemáháme tíživou samotu v životě; a pro většinu lidí také s touhou po tom, aby po nich zde něco zbylo – děti. Důvodem, proč papež František tak razantně odmítá „genderovou teorii“, *není* pouze to, že jí chybí vědecký základ, byť tento nedostatek zcela jistě má. Genderová teorie je jakýmsi druhem metafyziky, jež podvrtně působí na samu přirozenost sexuality tím, že popírá komplementaritu muže a ženy „zakódovanou“ do našich těl. Tím útočí nejen na základní stavební kámen lidské identity a smyslu, ale také na základ lidského sociálního řádu.

Vraťme se ale do zpovědnice. Poslouchat hříchy lidí z oblasti sexuality ve svátosti pokání není žádná novinka. Ale jejich rozsah, novost, násilnost a neovládnutelná nutkavost je čímsi novým. A nezapomínejme přitom, že lidé přijdou ke zpovědi, pouze mají-li *již* alespoň nějaký smysl pro to, co je správné a co nikoliv, když *již* chápou, alespoň matně, že musejí změnit svůj život a hledat milosrdenství Boží.

Pravda o naší sexualitě

Toto slovo „milosrdenství“ stojí za úvahu. Milosrdenství je jedna z definujících a nejkrásnějších Božích kvalit. Papež František nás příhodně zve k tomu, abychom toto milosrdenství v letošním roce vtělili do svých životů. Naneštěstí je to však také slovo, jež lze velmi snadno zneužít pro to, abychom se vyhnuli náročnému úkolu odůvodňování mravních norem a soudu. Milosrdenství nic neznamená – je to pouze cvičení v sentimentalitě – pokud jasně nemluví o morální pravdě.

Nemůžeme projevit milosrdenství někomu, kdo nám nic nedluží, někomu, kdo nám nic neprovedl. Milosrdenství předpokládá předchozí *nespravedlnost*,

jež musí být napravena. A uspokojivá spravedlnost vyžaduje rámec vyšších pravd o smyslu lidské existence a chování. Vyžaduje pochopení pravdy, která definuje některé věci jako dobré a jiné jako špatné; některé jako životodárné a jiné jako destruktivní.

Proč je to důležité? *Pravda* o naší sexualitě je ta, že nevěra, promiskuita, sexuální zmatení a masová pornografie vytváří lidské trosky. Vynásobte si tyto trosky desítkami milionů lidí za posledních padesát let. Pak si k tomu přidejte mediální nesmysly o nevinosti nevázaného sexu a „šťastných“ dětech kamarádkových rozvodů. Co z toho vyjde, je to, co vidíme kolem sebe: disfunkční kultura frustrovaných a zraněných lidí, čím dál tím více neschopných trvalých závazků, sebeobětování a trvalé důvěrnosti, neochotných čelit realitě svých vlastních problémů.

Politické dopady

To všechno má *politické* dopady. Lidé, kteří nejsou schopni ovládat své vášně, jimi nakonec nutně budou *ovládáni* – a nakonec i ovládáni někým jiným. Lidé slabí na to, aby udržovali věrné vztahy, jsou rovněž příliš slabí na to, aby byli svobodní. Dříve nebo později se vzdají státu, jenž bude kompenzovat jejich narcismus a nedospělost vlastními formami sociální kontroly.

Lidé, kteří mají příliš mnoho obav a jsou příliš zahleděni do sebe na to, aby mohli přijmout nový život, přivést na svět a vychovat děti v milující rodině, a formovat je k ctnostem a morálnímu charakteru, se vyškrtávají z lidského příběhu. Ničí svou vlastní budoucnost. To je důvod, proč je neochota Generace Y přijmout děti tak znepokojující.¹

Budoucnost patří lidem, kteří věří v něco, co je přesahuje, a kteří podle toho žijí a obětují se. Patří lidem, kteří smýšlí a doufají *mezi-generačně*. Chcete-li příklad toho, co mám na mysli, pak uvažte toto: nejčastější jméno pro nově narozené chlapce v Londýně za poslední čtyři roky je Muhammad. Ve městě Tomáše Mora.

Slabí a sobečtí jednotlivci tvoří slabá a sobecká manželství. Ze slabých a sobeckých manželství vznikají rozpadlé rodiny. A rozpadlé rodiny dále šíří tento cyklus

Foto: © Alois Vasku / Člověk a víra

nefunkčnosti – tím, že vytvářejí více a více zraněných jednotlivců. Ohromné množství sociologických dat ukazuje, že děti z rozpadlých rodin *mnohem* častěji žijí v chudobě, jsou hůř vzdělány a mají víc emočních i zdravotních potíží než děti z normálních zdravých rodin. Jinými slovy, úpadek zdravých manželství a rodin způsobuje také nárůst výdajů v sociální sféře.

Budoucnost patří lidem, kteří věří v něco, co je přesahuje, a kteří podle toho žijí a obětují se.

Nezastupitelný význam rodiny

Rodina je místo, kde děti poznávají, co to znamená být člověkem. Zde se učí respektovat a milovat druhé, zde vidí rodiče obětovat se pro společné dobro domácnosti a zde objevují své místo v příběhu rodiny větší, než jsou oni sami. Výchova dětí je krásný, leč náročný úkol. Je to úkol pro nesobecké, oddané *rodiče*. A rodiče potřebují přátelství a oporu jiných podobně smýšlejících rodičů. K výchově dětí je zapotřebí *rodičů*, a ne zástup profesionálních odborníků, jakkoli mohou tito být někdy nápomocní.

Pouze matka a otec mohou poskytnout důvěrnost mateřské a otcovské lásky. Mnoho rodičů samoživitelů hrdinsky vychovává dobré děti, a tito si zaslouhují náš obdiv a chválu. Ale pouze matka

a otec mohou vytvořit jedinečný druh lidské lásky zakořeněný v těle a krvi, lásky, jež pochází ze vzájemné odevzdanosti a z komplementarity sexuální odlišnosti.

Žádní rodiče nejsou v tomto dokonalí. Někteří těžce selhávají. Způsob moderního amerického života jim až příliš často *pomáhá a nabádá je* k tomu, aby selhali. Když se ale snaží, pak rodiče předávají další generaci jednu naprosto základní pravdu. Totiž pravdu, že na věcech jako láska, víra, důvěra, trpělivost, porozumění, něha, věrnost a odvaha skutečně záleží, neboť jsou základem plně lidského života.

Samozřejmě, některé z největších tlaků na rodinný život přicházejí zvenčí – nezaměstnanost, nízké příjmy, kriminalita, špatné podmínky bydlení, chronické nemoci a špatné školy.

To všechno jsou životně důležité záležitosti, jež mají reálný dopad na lidi. A podle katolického přesvědčení by vláda měla usilovat o zmírnění těchto problémů – ovšem *nikoli* tehdy, když vláda vychází z pokřivené představy o tom, kdo je člověk a co je manželství a rodina. A *nikoli* v případě, kdy vláda úmyslně tvoří svou politiku tak, aby omezovala a kontrolovala instituce, které v nevládní sféře slouží obecnému dobru. Tak by však šlo

¹ Ironicky, Generace Y je méně sexuálně aktivní, než byla generace „baby boomu“ a „Generace X“ ve stejném věku, a vyznačuje se odkládáním nebo úplným odmítáním plození dětí.

popsat mnoho aktivit současné administrace za posledních sedm let.

Protiváhou vůči vtíravé vládě jsou vyspělí občané, kteří se dokáží vzepřít a bránit autonomii občanského prostoru. Problém spotřebitelské ekonomie – jak Christopher Lasch seznal před již 40 lety – spočívá v tom, že *vytváří a stojí na závislých, sebestředných konzumentech*. Potřebuje a současně plodí to, co Lasch nazýval „kulturou narcismu“, zapomínající na minulost, závislou na současnosti a bez zájmu o budoucnost. S jeho důkazy lze polemizovat jen stěží. Ve svém inauguračním projevu v roce 1961 John F. Kennedy ještě stále mohl Američanům sebevědomě říct, aby se „neptali, co země udělá pro vás, ale co vy uděláte pro svou zemi.“ Zajímalo by mě, kolik z nás by dnes jeho slova považovalo nejen za naivní a protivná, ale také za převrácení priorit.

Církev, rodina Boží

Chceme-li silné rodiny, potřebujeme silné muže a ženy, kteří by je vytvářeli ve zralosti a s láskou. A o Církvi – rodině rodin – to platí taktéž. Církev je silná, jestliže jsou silné její rodiny a jednotliví synové a dcery. Věřili-li církevnímu učení a svou víru dosvědčují s odvahou a horlivostí.

Církev je slabá, jestliže jsou její lidé příliš vlažní nebo pohodlní, příliš ochotní „zapadnout“; nebo jinak, jsou-li příliš ustrašení z veřejného odmítnutí; bojí-li se vidět svět takový, jaký je. Církev je „naše“ pouze v tom smyslu, že my k ní náležíme jako k naší matce a učitelce v rodině Boží. Církev nepatří nám. My patříme Církvi. A Církev patří Ježíši Kristu, jenž garantuje její svobodu, ať se to Cézaroví líbí, nebo ne.

Církev je svobodná i v tom nejhrošším pronásledování. Je svobodná, i když ji mnoho jejích dětí opouští. Je svobodná, protože Bůh *existuje*, a Církev nezávisí na číslech nebo zdrojích, ale na své věrnosti Božímu slovu. Její „praktická svoboda“ – její věrohodnost a účinnost tady a teď v lidské společnosti – ta závisí na nás. Tento bod tedy rozvineme dál.

Úpadek demokracie

Ve svém klasickém díle *Demokracie v Americe* Tocqueville poznamenává, že úspěch americké demokracie do značné

míry spočíval na silném přilnutí k rodině a náboženské víře.

Rodiny a církve stojí mezi jednotlivcem a státem. Chrání autonomii jednotlivce tím, že se snaží omezovat moc státu a vzdorovat jeho tendencím nárokovat si život v jeho celistvosti. Současně nás však vytahují z vlastních ulit a učí nás štedře přistupovat k druhým.

V okamžiku, kdy se rodiny a náboženská víra hroutí, moc státu roste. Vláda zaplňuje všechen uvolněný prostor prostřednickými institucemi. Jednotlivec je osvobozen od svých tradičních povinností, ovšem ve státě získává tvrdšího

Foto: © Petr Synek / Člověk a víra

Moc bezmocných spočívá ne v chytrých politických strategiích, ale v jednoduché každodenní disciplíně žít v pravdě a odmítat lhát.

pána. Ponechána sama sobě, jak říkal Tocqueville, má demokracie tendenci stát se jakýmsi „měkkým“ totalitním režimem, v němž i ty nejintimnější záležitosti jednotlivce, od jeho sexuálních vztahů až po náboženské přesvědčení, jsou pohlceny politickým procesem.

Žijeme v zemi, v níž se manželství, rodina i tradiční náboženství zdá být v úpadku. A – nevyhnutelně – klesla také podpora demokracie samotné. Méně než 30 procent Generace Y ve Spojených státech se domnívá, že je nezbytné žít ve státě s demokratickou vládou. Téměř čtvrtina těch, co se narodili v osmdesátých letech nebo později vnímá demokracii jako špatný způsob řízení státu. A v průzkumech má téměř polovina Američanů pocit, že odborníci, nikoliv vláda, by

měli „rozhodovat podle toho, co je dle nich pro zemi nejlepší.“ Nedemokratické pocity narostly zejména mezi bohatými.

To vše se neodehrálo přes noc. Ani se to nestalo náhodou. Do této šlamastiky jsme se dostali svým vlastním chováním; tím, že jsme žili snůšku lži. Jádrem těchto lží je shrnuto v takzvané „klauzuli tajemství“, v níž rozhodnutí Nejvyššího soudu z roku 1992 v kauze *Planned Parenthood vs. Casey* potvrdilo propotratové rozhodnutí *Roeová vs. Wade*.

Soudce Anthony Kennedy, ve snaze oslovit většinu, tvrdil, že „v jádru svobody je právo definovat svůj vlastní koncept existence, smyslu, vesmíru a tajemství lidského života.“ Je to dokonalý manifest liberální demokratické fantazie: svrchované, sebe-tvořící já. Je to však lež. Je to *pravý opak* skutečné křesťanské svobody. A děláme ze sebe lháře do té míry, do jaké tuto lež omlouváme nebo si n spolpracujeme.

Pouze pravda nás osvobodí

Janovo evangelium nám připomíná, že pravda, a pouze pravda, nás osvobodí. Jsme plně lidmi a plně svobodní *pouze* pokud žijeme pod autoritou pravdy. A v tomto světle nás nic nedělá více falešnými jako věřící i jako národ, než potraty. Lidé, jimž je problematika potratů nepohodlná, argumentují, že katolická nauka je širší, než jen tento jeden problém. Jsou i jiné urgentní záležitosti, jež vyžadují naši pozornost. Být „pro-porod“ (*pro-birth*) není totéž jako být „pro život“ (*pro-life*). Být skutečně „pro život“ nekončí u ochrany nenarozených dětí.

Nicméně *začíná* a musí to *začínat* právě zde. Abych si vypůjčil slova jedné z významných absolventek této univerzity: potrat se stal jakýmsi „předmostím pro celou etiku, jež je nepřátelská vůči životu, vůči manželství, a – jak jsme viděli v případě [HHS] antikoncepčního zákona – čím dál tím víc nepřátelská vůči náboženství, zbožným Američanům a náboženským institucím.“² Potrat otravuje všechno. Nikdy nemůže být nic „progresivního“ na zabití nenarozeného

² Rachel O'Grady, *The Observer*, August 30, 2016, interview s Williamem McGurnem z Wall Street Journal.

dítěte, ani na tolerantním postávání opodál, zatímco to činí druzí.

Při každém potratu umírá nevinný život. To je důvod, proč nemůže nikdy být rovnocennost mezi úmyslným zabitím při potratu, zabíjením dětí a eutanazií na jedné straně a problematikou jako bezdomovectví, trest smrti a zákony proti chudobě na straně druhé. Znovu opakují – všechny tyto problémy jsou důležité. Ale snažit se argumentovat nebo tvrdit, že mají stejnou morální váhu, je znevážením křesťanského smýšlení.

To je důvod, proč tolik katolíků – v čele s biskupem Rhoadesem – bylo natolik znepokojeno, když viceprezident Biden dostal před časem od této univerzity medaili *Laetare*.

Co je skutečný úspěch?

Aby přední katolická univerzita v zemi vyznamenala katolického veřejného činitele, jenž podporuje právo na potrat a nedlouho poté vede „obřad“ civilního sňatku dvou osob stejného pohlaví je – když to řeknu slušně – protiřečením identitě Notre Dame. Je to zarážející chyba v úsudku. Na čem záleží, není viceprezidentova osobní slušnost nebo chválné zájmy univerzity. Problém – a je to závažný problém – spočívá ve *veřejném svědectví* a ve škodě, již způsobilo mezi věřícími i lidmi neinformovanými.

Nezmiňuji to proto, abych kritizoval, ale abych povzbudil. Na rozdíl od mnoha institucí, které se označují za „katolické“, univerzita Notre Dame *skutečně* je pořád hluboce katolická nejen marketingem, ale svou duší. Brad Gregory, Mary Keysová, John Cavadini, Gerard Bradley, Patrick Deenen, Ann Astellová, otec Bill Miscamble, Carter Snead, Nicole Garnettová, Richard Garnett, Chrsitian Smith, Francesca Murphiová, Dan Philpott, Dr. Muñoz a mnoho dalších – všichni tyto výjimeční akademici zde přednáší a dělají čest katolické komunitě svou věrností, svým intelektem a svou službou.

Samozřejmě, kdo mnoho dostává, od toho se mnoho očekává. Je úžasné procházet se po tomto kampusu a vidět krásu budov, velikost stadionu, energičnost studentů a neustávající tempo růstu. Doufám však, že se Notre Dame nikdy nepřestane vracet k onomu základnímu

proč svého poslání. Jaký druh úspěchu je skutečným úspěchem? Řekl bych, že již máme Princeton, Stanford i Yale. Nepotřebujeme katolickou verzi žádné z nich.

Co Církev potřebuje, je univerzita, jež vyznačuje slávu Boží v době, která již neví, co to znamená být člověkem. Co Boží lid dnes potřebuje, je univerzita, která by skloubila Františkovu radost, Benediktovu brilantnost a odvahu, věrnost a lidskost Jana Pavla.

V úvodu jsem řekl, že úkol obnovy života našeho národa vyžaduje *jiný typ lidí*. Vyžaduje, abychom *my* byli jinými lidmi. Moc bezmocných, jak jednou na-

psal Václav Havel, spočívá ne v chytrých politických strategiích, ale v jednoduché každodenní disciplíně žít v pravdě a odmítat lhát. Jistě není lepší způsob, než začít toto dílo tady a teď. A vytvářet „jiný typ lidí“ je – a mělo by být – posláním této univerzity.

Mons. Charles J. Chaput OFM Cap

<http://tocqueville.nd.edu>

Přeložil Andrej Kutarňa

(Mezilitulky redakce)

Mons. Charles J. Chaput

OFM Cap, arcibiskup

Filadelfie

VLOŽME DO BETLÉMSKÝCH JESLÍ TY, KTERÝM NEBYLO DOVOLENO SE NARODIT

SMÍRNÁ POUŤ ZA POTRACENÉ DĚTI, JEJICH RODIČE A LÉKAŘE

SVÁTEK SVATÝCH MLÁDÁTEK
STŘEDA 28. PROSINCE 2016, PRAHA

- 11:00 REQUIEM ZA NENAROZENÉ DĚTI U PRAŽSKÉHO JEZULÁTKA
MŠI SVATOU CELEBRUJE BISKUP VÁCLAV MALÝ
- 12:00 PĚŠÍ POUŤ PŘES PETŘÍN
- 12:45 OBČERSTVENÍ V REFEKTÁŘI BRATŘÍ KAPUCÍNŮ
- 14:00 MODLITBA V LORETĚ
- 15:00 MODLITBA U HROBU SV. NORBERTA NA STRAHOVĚ

PRO VYTRVALCE:

- 16:15 MODLITBA ZA NÁROD VE SVATOVÁCLAVSKÉ KAPLI

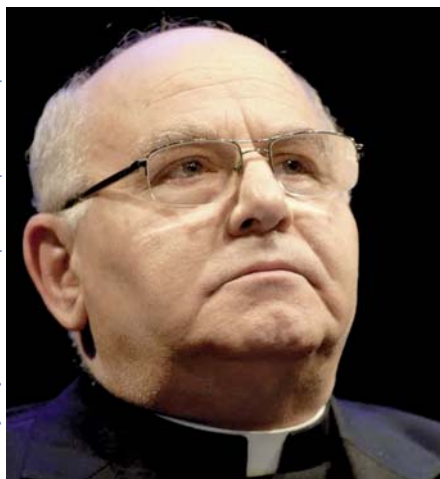
V ČESKÉ REPUBLICE BYLO V ROCE 2015 USMRČENO PŘED NAROZENÍM 20 393 DĚTÍ

MODLITBYZANEJMENSI.CZ
P. MUDR. JIŘÍ KORDA, TEL.: 725 797 561

VÁNOČNÍ VÝZVA O POMOC

Mons. Jean Jeanbart. Foto: <http://www.riposte-catholique.fr>

Poselství biskupa z Aleppa

Draží přátelé,
jsem mons. Jean Jeanbart, biskup Aleppa v Sýrii, a píši Vám, protože situace mé obce je skutečně hrozná: máme tu terorismus, bombardování, destrukci, nedostatek zásob jídla, léků, vody a elektřiny. A také, samozřejmě, nedostatek bezpečí... Mezinárodní tlak na mírové řešení zdejšího konfliktu je prakticky nulový – samá slova, ale efekt žádný! Skoro to vypadá, jako by státy nechtěly zastavit válku, která odpovídá jejich zájmům.

Proto potřebujeme, aby byly zrušeny ekonomické sankce proti Sýrii. OSN a EU se tváří neutrálně, západní křesťané, resp. jejich politici nedělají prakticky nic. Měli by být pevnější a více požadovat na svých vládách, aby začaly mluvit

Už pátý rok trvají mezinárodní finanční sankce proti Sýrii, které dostaly zemi a její obyvatele doslova na kolena. Sýrie je mezinárodním společenstvím izolovaná a sankce jsou dalším aspektem současné krize.

V článku přinášíme poselství biskupa z Aleppa mons. Jeanbarta, který se – stejně jako pravoslavní biskupové – obrací na mezinárodní společenství s prosbou, aby byly mezinárodní sankce proti Sýrii zastaveny.

Americké a evropské sankce trestají obyčejné Syřany a omezují humanitární pomoc v této nejhorší humanitární krizi od druhé světové války. Sankce a válka destabilizovaly všechny sektory syrského hospodářství a zničily kdysi soběstačnou zemi na národ závislý na pomoci. Sankce blokují přístup k lékům, zdravotnickým potřebám, jídlu, palivu, vodním pumpám, elektrárenskému zařízení a dalším věcem.

Kromě humanitárního aspektu sankce nedosahují svých cílů: uvrhly 80 % obyvatel do chudoby. Snížení životní úrovně a závislost na pomoci přitom spíše posiluje režim.

Prosíme čtenáře, aby se svým podpisem k žádosti pana biskupa připojili. Za podpis předem děkujeme.

pravdu a zastavily mediální lži. Potřebujeme, aby se dosáhlo míru zastavením bojů, a diskusí a dialogem se docílilo mírového urovnání.

V této situaci nemají sankce smysl – způsobují jen utrpení nevinných lidí.

Pokud jde o náboženskou svobodu, znovu opakujeme, že syrská vláda náboženskou svobodu zaručuje. Křesťané na Středním východě nikdy nečelili genocidě. Dnes čelíme válce na dvou frontách: násilí a destrukci ze strany ISIS a ztrátám na obyvatelstvu: mnoho Syřanů se už rozhodlo opustit zemi. Zrušení sankcí pomůže Sýrii i Aleppu znovu postavit a obnovit naši zemi a slušný život.

Musíme bojovat proti ISIS, ale potřebujeme se zbavit hospodářských sankcí.

Doufám, že tato kampaň bude úspěšná a ulehčí utrpení milionů nevinných lidí. Předem Vám děkuji, že se jí zúčastníte.

Upřímně Váš

Mons. Jean Jeanbart,
biskup syrského Aleppa

Prosím, nezapomínejte na Syřany: strašně tady trpíme a zrušení sankcí by nám velice pomohlo!

Podle materiálů Citizen GO a Intercept.com připravila -mf-

Petici je možné podepsat na internetových stránkách CitizenGo
<http://www.citizenngo.org/en/36975-lift-international-sanctions-syria>

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury, Husova 8, I 10 00 Praha I
tel.: 224 218 440, e-mail: krystal@op.cz, on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

Bernard z Clairvaux: Kázání pro dobu adventní a vánoční

Sbírka kázání svatého Bernarda pro okruh doby adventní a vánoční navazuje na čtenářsky úspěšná dvou-svazková *Kázání na Píseň písní*. Hluboká znalost Písma a církevních otců, psychologická a duchovní zkušenost svatého Bernarda se mohou stát bohatou inspirací pro dnešní kazatele, ale především pro duše usilující o důvěrné setkání s tajemstvím Vtělení. Některé pasáže Bernardových kázání jsou vystavěny téměř výhradně z biblických citátů jako z kamenů Božího slova, dnes se naplňujícího v duších jeho posluchačů. Jak k tomu výstižně poznamenává Henri de Lubac: „(Bernard) Písmo neosvětluje, ale spíše vše, a především lidské srdce, osvětluje Písmem.“ Takové světlo potřebuje každé lidské srdce, aniž by na tom něco změnil běh staletí.
Váz., 320 str., 350 Kč

Večery u kapucínů

67. benefice v prostorách kapucínského kláštera v Praze na Hradčanech (Loretánské nám. 6a)

Novoroční koncert: Pocta Antonínu Dvořákovi – A. Dvořák, J. S. Bach, P. Eben, světové koledy

středa 4. ledna 2017 v 19 hodin

Zdeňka Vaculík Erlebachová – mezzosoprán/alt

Ondřej Papež – housle, Marie Erlebachová – klavír

Svým dobrovolným příspěvkem podpoříte projekt Hnutí pro život ČR „Nesoudíme. Pomáháme“, zaměřený na pomoc a poskytování dostatku informací maminkám, které nechtěně otěhotněly a okolí je nutí k podstoupení potratu.

(<http://nesoudimepomahame.cz>)

www.veceryukapucinu.cz

Letem světem

Lidé dělají všechno pro to, aby se jim manželství rozpadlo, říká psycholog Jeroným Klimeš. Doufejme, že vánoční svátky, dny plné radosti z Božího narození, budou spíše příležitostí pro stmelení vztahů. Je ale samozřejmě jasné, že stejně tak, jak je to doba krásná, je také riziková; lidé jsou unavení, přetížení, mnozí prožívají adventní dobu tak, že se vůbec nedokáží zklidnit, ba naopak, jdou až do vývrtky všech možných starostí. A pak – buch. Pozor na to! Útěchou by mohl být citát z téměř 40 let staré promluvy kardinála Josepha Ratzingera, který říká: „Adventní příprava není jen vrácení se v myšlenkách k dávným událostem, není to cesta zpět, ale cesta vpřed – k Cíli. Advent je naše celoživotní situace.“ Albert Einstein tomu předešel slovy: „Existují pouze dva způsoby, jak žít svůj život. Jeden je žít tak, jako by nic nebylo zázrak. A druhý, jako by zázrak bylo všechno.“

V souvislosti s událostmi narození Krista, kterému předcházela opravdu nelehká situace jeho svaté Matky, naší Matky, Panny Marie, se jeví jako důležité upozornit na závažný záměr Francie. Tamní národní shromáždění schválilo v prvním čtení nový zákon, který kriminalizuje „překážky kladené ukončení těhotenství“ včetně kampaní vedených na internetu. Cílem reformy, iniciované socialistickou vládou, je umlčet hlas různých občanských sdružení na obranu života. K hlasování došlo přesně rok poté, co podobné hlasování zrušilo po-

vinný týden reflexe pro ženy, které pomyslejí na interrupci. Zákon prošel také francouzským senátem, i když s mírnou obměnou. „Problém je, že nové znění, jež rozšiřuje trestný čin zabraňování na ,lidi, kteří se snaží poskytovat informace o potratu, však silně omezuje svobodu. Již dříve uvedený pojem ,morální a psychický nátlak, který údajně kampaně či webové stránky mají způ-

Koláž: mimi

sobovat zveřejněním informací o umělem potratu a jeho rizicích, umožňuje rozsáhlou interpretaci trestného činu. Tato formulace zakazuje zpřístupňovat veškeré informace o potratech, dokonce i ty pravdivé, neboť je pravděpodobné, že vytvoří morální a psychický nátlak na osobu, která se zajímá o informace ohledně potratu,“ říká Grégor Puppinc, ředitel Evropského centra pro právo a spravedlnost. Nový normativní zásah znamená skutečnou represii namířenou vůči všem, kdo poskytují informace, nabízejí radu či pomocnou ruku ženám,

kteří došly na práh této dramatické volby. Budme bdělí.

Na webových stránkách *Skleněného kostela* se objevila výstižná recenze bestselleru našich dní, filmu *Anděl Páně 2*. Nemá cenu to více rozebírat, citát mluví za vše: „Teologie tohoto filmu (*Hrátky s čertem*) z padesátých let stojící na stejnojmenné hře spisovatele Jany Drdy je v zásadě správná: dobro a zlo se berou vážně, pýcha, i duchovní pýcha se představují jako největší zlo a morální poselství je jednoznačné a zřetelné. Nebe je nebe a peklo je hrozné... Zato Strachovo nebe není nijak přitažlivé a už vůbec ne duchovní místo: nic, kam by se měl člověk těšit – nakonec, jak je výslovně řečeno v závěru filmu, kdyby v nebi nebyl i čert, byla by tam nuda. Žije se tam mezi bílými obláčky v jakýchsi ruinách, které připomínají tak nejvíc pozůstatky vysídlených vesni...; svatí nechodí včas do práce, andělé hudrují na těžkou službu, pije se tam svatomartinské víno i zelená a andělé se po opici probouzejí s těžkou hlavou; člověk ani Bůh tam není bezpečný před posměchem, Panna Maria si dělá legraci z Pána Boha kvůli potopě světa, která, jak se dovídáme, nebyla Boží záměr, nýbrž Boží nešikovnost, ze svatého Josefa si andělíčky zase dělají legraci, že je paroháč – dřív takové vtipy dělali nevěrci a odpůrci křesťanství ve snaze dehonestovat a ponížít Pána Ježíše a Panu Marii...“ Ale dobrá. Je to film.

-zd-

„Skutečnost násilí se táhne celými dějinami křesťanství počínaje samotným Kristem od jeho narození až po ukřižování. Terčem velkého násilí byli i apoštolové. Boží Syn oznámil svým učedníkům, že na tomto světě nebudou mít pokoj nikdy. Jediný způsob, jak tento boj vyhrát, je spojení s Bohem. Křesťanům se nepodaří překonat výzvy světa tím, že se budou dovolávat politických prostředků, lidských práv nebo náboženské svobody. Jedinou skutečnou skálou pro pokřtěného je modlitba a setkání s Ježíšem Kristem. Lidé, kteří jsou silní v modlitbě, jsou neporazitelní.“
(kard. Robert Sarah, Bůh, nebo nic)

Požehnané Vánoce a milostiplný nový rok Vám přeje
redakce RC Monitoru

18. 12. Ne	4. neděle adventní Iz 7,10–14, Žl 24, Řím 1,1–7, Mt 1,18–24	25. 12. Ne	Slavnost Narození Páně (zasvěcený svátek) Iz 52,7–10, Žl 98, Žid 1,1–6, Jan 1,1–18
19. 12. Po	bl. Urban V., papež Sd 13,2–7.24–25a, Žl 71, Lk 1,5–25	26. 12. Po	Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka Sk 6,8–10; 7,54–60, Žl 31, Mt 10,17–22
20. 12. Út	sv. Dominik Siloský, opat Iz 7,10–14, Žl 24, Lk 1,26–38	27. 12. Út	Svátek sv. Jana, apoštola a evangelisty I Jan 1,1–4, Žl 97, Jan 20,2–8
21. 12. St	sv. Petr Kanisius, kněz a učitel církve Pís 2,8–14 (Sof 3,14–18a), Žl 33, Lk 1,39–45	28. 12. St	Svátek sv. Mláďátek, mučedníků I Jan 1,5–2,2, Žl 124, Mt 2,13–18
22. 12. Čt	sv. Servul I Sam 1,24–28, I Sam 2, Lk 1,46–56	29. 12. Čt	sv. Tomáš Becket, biskup a mučedník I Jan 2,3–11, Žl 96, Lk 2,22–35
23. 12. Pá	sv. Jan Kentský, kněz Mal 3,1–4.23–24, Žl 25, Lk 1,57–66	30. 12. Pá	Svátek Svaté Rodiny Sir 3,3–7.14–17a, Žl 128, Kol 3,12–21, Mt 2,13–15.19–23
24. 12. So	bl. Urban V., papež 2 Sam 7,1–5.8b–12.14.16, Žl 89, Lk 1,67–79	31. 12. So	sv. Silvestr I., papež I Jan 2,18–21, Žl 96, Jan 1,1–18
1. 1. Ne	Slavnost Matky Boží, Panny Marie (zasvěcený svátek) Nm 6,22–27, Žl 67, Gal 4,4–7, Lk 2,16–21	8. 1. Ne	Svátek Křtu Páně Iz 42,1–4.6–7, Žl 29, Sk 10,34–38, Mt 3,13–17
2. 1. Po	Památka sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského I Jan 2,22–28, Žl 98, Jan 1,19–28	9. 1. Po	sv. Julián Žid 1,1–6, Žl 97, Mk 1,14–20
3. 1. Út	Nejsvětější Jméno Ježíš I Jan 2,29–3,6, Žl 98, Jan 1,29–34	10. 1. Út	sv. Agathon (Dobromil), papež Žid 2,5–12, Žl 8, Mk 1,21b–28
4. 1. St	bl. Anděla z Foligna I Jan 3,7–10, Žl 98, Jan 1,35–42	11. 1. St	ct. Marie Elekta, řeholnice OCD Žid 2,14–18, Žl 105, Mk 1,29–39
5. 1. Čt	sv. Telesfor, papež a mučedník I Jan 3,11–21, Žl 100, Jan 1,43–51	12. 1. Čt	sv. Probus (Pravoslav), mučedník Žid 3,7–14, Žl 95, Mk 1,40–45
6. 1. Pá	Slavnost Zjevení Páně (doporučený svátek) Iz 60,1–6, Žl 72, Ef 3,2–3a.5–6, Mt 2,1–12	13. 1. Pá	sv. Hilarius, biskup a učitel církve Žid 4,1–5.11, Žl 78, Mk 2,1–12
7. 1. So	sv. Rajmund z Peňafortu, kněz I Jan 3,22–4,6, Žl 2, Mt 4,12–17.23–25	14. 1. So	sv. Sáva Srbský Žid 4,12–16, Žl 19, Mk 2,13–17

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.